

Kedves Olvasó!

Unitárius vallásos emberekként járjuk földi életünk útját, miközben hiszünk Istenben, akinek gyermekei vagyunk. Van egy eszményünk is, aki sétál időnként a gabonátlák közt, s miközben markában kisúrolja az ért kalászból a gabonaszemeket gyönyörködik és elmereng azok piros-barna színén. Ő a Názáreti Mester, akinek tanítására összpontosítunk. Halljuk útmutatását, figyeljük viselkedését. Hallgatjuk a szelídség, béketűrés evangéliumát, melyet hirdet nekünk. Bizonyosan valóssá válik számunkra, ha tanácsai szerint élünk, a zsoldáríróval kérjük, mondjuk, hogy *bő gabona legyen az országban, még a hegyek tetején is; rengjen*

gyümölcse, mint a Libanon, s viruljon a városok népe, mint a földnek füve.

Kérésünk teljesül, ha már vetéskor odaadjuk szívünk-lelkünket a munkához, s békeszerető emberként alakítjuk magunkat a szerető Isten akaratához, megmutatva az egész világnak, hogy életünk céltudatos, kívánságunk egy tavasz kezdetén: Legyen meg mindenki, hűségesen, jól végzett munkájának a gyümölcse, *legyen bő gabona az egész országban*, s idő érkezésével, a hálaadás előtt békeségben arathasson Isten kék égboltja alatt a munkás emberiség.

PGyL ■ FŐSZERKESZTŐ

Ima

Gondviselő Istenünk, megtartó, szerető édes Atyánk!

Örömmel adunk hálát és mondunk köszönetet neked, hiszen ebben a pillanatban telve vagyunk elégedettséggel és boldogsággal, hogy megérvünk engedted ezt a napot, melyben boldogon nézhetünk vissza áldásokkal tűzdelt életünkre. Újra elmondjuk templomunk és ünnepi gyülekezetünk csendjében, hogy számunkra mindennél előbb való öröm, amikor veled találkozhatunk. Mindennapjainkat azzal az élménnyel éljük, mely azoknak adatott meg és részesülhetnek belőle, akik értékelik gondviselésed és szüntelen szereteted. Láthatatlan lényed egyáltalán nem jelentett számunkra soha akadályt abban, hogy megértsük és elfogadjuk embertársaink részéről felénk jövő, időnként áradó gondoskodásban is a Te jelenléted.

Aggódunk a világ sorsáért és azért adunk ennek az érzésünknek hangot, mert hisszük, hogy előbbutóbb hatsz azokra az összhangot, békességet megvető, de a világ sorsába hathatóan beavatkozni képes embertársainkra, akiknek mindennél fontosabb a pénz jelenléte, mintsem, hogy vessenek egy pillan-

tást azokra az emberekre, akik meghaltak a háborúskodásokban, illetve akik keservesen siratják szeretteiket, mert soha többé nem láthatják őket emberi, szeretetre szomjazó alakjuk átmeneti formájában.

Kérünk Atyánk, hogy az ünnepen is köss össze bennünket a világon bárhol hozzád, embertársaikért és önmagukért imádkozó embertársainkkal, hogy lélekben és igazságban egységet alkotva, meggyőződésünk szerint hozzád és ígéreteidhez igazodva szenteljünk ünnepet magunknak és az áldásaidra vágyakozó embereknek egyaránt.

Tölts ki ránk is Lelked, hiszen többletként élhetjük meg az őseinknek tett ígéreted. Soha, egyetlen alkalommal sem csalódtunk, mert időben, nem késve minden szükségességet megadtál ahhoz, hogy törvényeidben éljünk és vállaljuk az életünkkel járó nehézségeket. Ez megerősíti ünnepi érzéseinket és éneklünk neked és önmagunknak régi és új éneket szeretetedről és irántunk mutatott örökös gondviselésedről.

Dicsőségedre, mindannyiunk örömére és boldogságára. Ámen.

PGyL

SZÓSZÉK – ÚRASZTALA – EGYHÁZI SZOLGÁLATOK

Ideje van a nevetésnek!

Gondukat viselő, szerető Istenünk!

A reggel hűvösébe imádkozzuk nevedet, Istenünk, a csendbe, amely érted kiált, hozzád szól.

Ma újra keressük, és igazán szeretnénk megtalálni azt a szent időt, amelyben csak mi vagyunk, a teremtő és a teremtett, a végtelen és a véges, szülő és gyermek. Mert szükségünk van a megállóra, a szeretetedben való lélekfürdetőre, irgalmadra, amelylyel megajándékozol minket, sokszor gyarló gyermekeidet.

Szükségünk van a tudatra, az érzésre, hogy te

naponként gondot viselsz ránk, és ha a világ keszeszusa talaján járva lógnánk is orrunkat, higgyük te nem erre hívtál el, hanem az örvendező lélek élet-igenlésére.

Áraszd ránk kegyelmedet reggelenként, hogy vigadjunk és örüljünk egész életünkben!

Köszönjük neked az élet szépségeit. Kérünk téged, nyisd fel szemünket, hogy megtaláljuk teremtett világodban az igazi derűt, mert az élet tele van pillanatokkal, amelyek mosolyt csalhatnak arcunkra. Ajándékozz meg a derű erejével, amely áthatja életünket, és ragyogást hoz a mindennapokban. Tárd ki szívünk kapuját az öröm előtt, hogy életünk útján az igazi vidámság mindig velünk legyen. Ámen.

Préd 3, 1; 8

Kedves Testvéreim!

A hét folyamán miközben végeztem a napi teendőimet, egyszer csak azon vettem észre magam, – bizonyára már ti is nemegyszer tapasztaltátok, – hogy már csütörtök van, hamarosan itt a hétvége, ami azt jelenti, hogy újra lejárt egy hét, sőt már a második nyári hónap utolsó napjait tapossuk. Mi tagadás minannyian talán tapasztalhatjuk azt, hogy az idő szalad, ha máshogy nem, akkor gyermekeink, unokáink növekedésén, kiteljesedésén, az évszakok váltakozásán vagy amikor a falinaptárunkra tekintünk, látjuk, hogy az évnek fele már le is járt.

Ilyenkor talán elgondolkodunk kicsit többet az időről, hogy mi is az tulajdonképpen? Miért kapjuk? Arra használtuk az elmúlt időt, amire valójában kaptuk, amire adta nekünk Isten? Mert maga az életünk és annak minden pillanata ajándék. A Prédikátor hosszasan elmélkedik az időről, felsorolás szerűen foglalkozik azzal, hogy mindennek megszabott ideje van. De mégis ki szabja meg? A Biblia azt mondja, hogy Isten, ő rendeli el mindennek az időtartalmát. A mi felelősségünk csupán az, hogy helyesen használjuk fel a tőle kapott időt. Arra használjuk-e amire adta? Ebből a felsorolásból én a mai alkalomra a felolvasott textust választottam: „*Ideje van a nevetésnek.*”

A mai alkalommal ennek az egyszerű mondatnak két szavával szeretnék foglalkozni. Az **idő** és a **nevetés**.

Nézzük előbb az IDŐ – t. Az ókori görögök különbséget tettek a kronosz és a kairosz között. A **kronosz** jelenti a folyó időt, a mérhető időt: percekben, órákban, napokban, hetekben, hónapokban, években. Dátumszerű határidőt, időszakot jelent. A **kairosz** ezzel ellentétben, jelenti a lehető legalkalmasabb időt, különleges pillanatot, a fontos, kiemelt időt.

Az imént elmondottakat egy olvasásélményemmel szeretném alátámasztani. Még Budapesten miközben tanítani jártam iskoláról iskolára, a kezembe vettem és elolvastam Michael Ende Momo című meseregényét, ami a fantázia világában játszódik. Nagyon kedves kis történet, nem csak gyerekeknek, hanem felnőtteknek is ajánlom. Nem szeretném lelőni a poént, és elmondani a tartalmát, azok előtt, akik el szeretnék olvasni, csupán csak néhány fontos mozzanatot szeretnék kiemelni. Momo egy kislány, aki járt az idők uránál és megtanulta, hogy minden ember a maga idejéért felelős. A mesében szereplő Szürke urak, ellopják az emberek idejét, hogy ne tudjanak foglalkozni a számukra fontos

dolgokkal, csak a munkával és az előttük álló teendőkkel, feladatokkal. Tehát ez a kísérteties társaság hatalmába keríti az embereket, és arra ösztönzi őket, hogy takarékoskodjanak az idővel. De az idő maga az élet és az élet a szívben lakozik. Minél inkább takarékoskodnak tehát az emberek vele, annál szegényebb, sivárabb és hidegebb lesz a jelenük, és annál idegenebbé válnak önmaguk számára is. (M.E: Momo - 53 old)

Kedves Testvéreim, nem szeretném minősíteni a két felfogást képviselő szereplőket, annál inkább mivel úgy gondolom, hogy az emberi természetben mindkét tábor megtalálható. Hiszen ott van bennünk a „szürke urak” képviselte sietés, rohanás, nincs időm semmire – mondatok. Így is lehet élni az életet, de úgy gondolom, hogy nem érdemes, hiszen az ilyen szürke urak jelenlétében fájni kezd a lélek. De az emberi természetben ott van a Momo képviselte világnézet, amikor nem sietünk, nem tervezünk, nem rohanunk, nem akarunk görcsösen mindent, nem teszünk semmit, csak egyszerűen odafigyelünk, meghallgatjuk embertársainkat és engedjük, hogy szeressen az Isten. Ilyenkor megnyugszunk, megpihenünk, békén, szabadon, mint egy gyermeki lélek, és nem teszünk semmi mást, csak engedjük, hogy szeressen az Isten. Ezek életünk kairoszai, az igazán értékes pillanatok, amelyek gazdagítják, építik és szépítik életünk képkockáit. Ez a könyv a maga egyszerűségével tükör lehet mindannyiunknak. A sorok között hétköznapi valóságunk elevenedik meg és üvölt ránk: *Ébredj ember, lopják az idődet!*

Ne engedjük meg senkinek és semminek, hogy ellopják értékes időnket. Ne engedjük, hogy a lehúzó, szomorú, negatív energiát árasztó emberek bekebelezzenek és ellopják a jó kedvet, a derűt, a mosolyt a szívünkéből és arcunkról.

Unitárius Egyházunk az idei évet az imádkozás évének nevezte ki. Ezen belül minden hónapban más miatt imádkozunk és az adott témára hívja fel a lelkészek és híveik figyelmét. Július hónapban a derűért imádkozik egyházunk. Ennek apropóján választottam a mai beszédem alap gondolataként a Prédikátor könyvéből és most a második szóra térjünk át: **nevetés. Ideje van a nevetésnek.** Sokszor elgondolkodom és eljátszadózom azzal a gondolattal, hogy Isten biztos tökéletesen tudott festeni, rajzolni is. Hiszen nézzünk körül, milyen tökéletesen megrajzolta és megteremtette a világot, amelyben földi életünk ünnepnapjait és szürke hétköznapijait éljük. Lelkének lehelete árad mindenhol, szinte lát-

juk, ahogy ecsetjét belemártja a napba, és nem csak meleget, hanem fényt is fest a világra. Aztán esővel öblíti, tisztítja megannyi színt kever a festőpalettáján: aranyló sárgát, rozsdabarnát, frissülő zöldet és keveri kavarja a színeket. Aztán kíváncsi gyermekként fohász kodunk és kérdezzük, hogy vajon ma kinek rajzol mosolyt az arcára? Lesz-e ma is örvendező lélek az emberiség sorában?

Reménykedő szívvel állunk mi is sorba, hiszen ki ne szeretne boldog és gondmentes napokat, bár igen, tudjuk nem mindig rózsaszín habcsókos a körülöttünk levő világ, igenis gondot tudnak okozni a napi teendők, a feladatok, betegségek, anyagi javak megteremtése és sorolhatnánk végeérhetetlenül azokat a dolgokat, amelyek gondot, bánatot esetleg szomorúságot okoznak. De mindannyian tudjuk és érezzük, hiszen megtapasztaltuk, hogy az önfeléd, felszabadult nevetésnek milyen jó hatása van az emberre. Szinte érezzük, hogy kivirul egy jó nevetés következtében a lelkünk, száguldunk, és a teher is mintha megkönnyebbült volna a vállunkon.

A nevetés fontos része az életünknek. Ez a bibliai vers emlékeztet bennünket, hogy életünk kü-

lönöző szakaszokból áll, és mindegyiknek megvan a maga helye és ideje. Néha nehéz időszakon megyünk keresztül, amikor sírás és gyász uralkodik. A nevetés ajándék Istentől, ami képes enyhíteni a feszültséget, javítani a közérzetünket, és erősíteni közösségünket. Amikor nevetünk közelebb kerülünk egymáshoz és jobban megéljük Isten szeretetét és jóságát. Fontos, hogy mi is felismerjük és megéljük a nevetés idejét. Ne féljünk megosztani örömünket másokkal és keressük meg azokat a pillanatokat, amikor együtt nevethetünk.

Emlékezzünk arra, hogy „*Megvan az ideje a nevetésnek.*” Engedjük, hogy Isten öröme betöltse szívünket és ne féljünk megosztani az örömet másokkal is. Ebben a nagy hőségben, a frissítő, felüdítő érzés legyen a nevetés, a jókedv és a derű a szívünknek és lelkünknek. Adja a gondviselő Isten, hogy életünk szürke hétköznapijait a derű, a jókedv hangos nevetése fesse színesre, és vegye le a nehéz terhet vállunkról a humor és a vicc gyermekesen őszinte és tiszta vigasza. Ámen.

Bakó - Nagy Zsuzsanna ■ LELKÉSZ

Isten szeret

Békélj meg ezzel!

„Ijn 4,16 Isten szeretet, és aki a szeretetben marad, az Istenben marad, és Isten is őbenne. (RÚF)

Jer 31,3 A távolból megjelent nekem az Úr: Örök szeretettel szeretlek téged, azért vonzottalak kegyelemmel. (KNB)

Őszbe hajló nyári napok, hálarakományt gyűjtők. Azt mondják, hogy nem fogsz emlékezni azokra a napokra, amikor otthon ültél, és nem csináltál semmit. Jaj, dehogynem! Ezekre emlékszem a leginkább. És még mire emlékszem

most? Arra a kislányra, akire az egyik alkalommal a Hittan Kuckóban rányitottam. Na, nem úgy. Benéztem, és látom, hogy a plüss állatokat és babákat felpakolta a babzsákokra, ott áll előttük, és beszél hozzájuk. Kérdezem, hogy mit csinálsz? – „*Prédikálok nekik.*” Nem kell mondanom, hogy a szívem

elolvadt. Egy kislány, aki azt játssza, hogy prédikál az állatoknak, mint Szent Ferenc. Bár jelzi a tekintetével, hogy most már igazán mehetnek, furdal a kíváncsiság, hát megkérdezem: – „*Na, és miről szól a prédikáció?*” – „*Miről, miről, hát a szeretetről! Mindig a szeretetről szól a prédikáció!*” És most az ő tekintetében látom a rosszálló csodálkozást, hogy tényleg nem tudom? Igaza van, mindig a szeretetről szól minden, ami itt történik. Azért gyűlünk össze, azért nem üres a kezünk és még telítettebb a szívünk, azért figyelünk egymásra, azért szervezünk, azért adjuk össze az időnket, azért terítjük meg az asztalt, azért neveljük a gyermekeket és fiatalokat. És ez a kislány mindebből megértett valamit, sőt nem is valamit, hanem a lényegét. És most elmondja az állatoknak és a babáknak is.

Remélem nem veszik rossz néven, ha kimondom: itt és most a szeretetről lesz szó. Mi másról? Hisz mindig a szeretetről van szó. De most konkrétan is.

*

Az elmúlt hetekben mélyen foglalkoztatott a téma. Mégpedig abból kiindulva, hogy végül is mire

vágyom a szívem mélyén a leginkább. Sorra haladtam a nagy témákon, amikre emberek vágyani szoktak, tetőzve mindazzal, amire egy közösség vezetője vágyhat. De aztán a mélyben végül egy vágy maradt: Isten szeretetére vágyom. Vágyom az ő szeretetének a valóságát érezni, az ő közelségét, gyógyító érintését, és méltón válaszolni rá.

Aztán arra gondoltam, hogy vajon miért is beszélünk erről oly keveset? Mert szoktuk ugyan emlegetni, hogy Isten szeretet, ilyen axiómaszerű távolságtartással, de azt ritkán, hogy Isten szeret. Beírtam a keresőbe, és a sok millió találat ránézésre is az újkeresztény közösségekre mutatott. Talán ez lehet a magyarázat? Hogy mi diszkrétek szeretünk maradni a mélyebb dolgainkkal? Hogy túl személyes Isten szeretetéről beszélni? Készülés közben is éreztem magamban ezt a vívódást, amit most másban is tiszteletben kívánok tartani.

Mint mondtam, az elmúlt hetekben benne éltem ebben a témában, és ha megengedik, megpróbálom elmondani, amit egy ilyen keretben elmondhatónak vélek e fontosok közt is legfontosabb témáról. Hisz tudják: mindig a szeretetről van szó.

*

Lázasan kerestem a megfelelő bibliai verset. Nagyon sok helyen van szó Isten szeretetéről. Leginkább a Biblia vége felé található első jánosi levélben, amely mintegy összegzi a teljes Szentírás és a teljes jézusi evangélium lényegét, amikor ezt mondja: „Isten szeretet, és aki a szeretetben marad, az Istenben marad, és Isten is őbenne.” Vajon felfogjuk ezeknek a szavaknak a súlyát? Isten szeretet. Agapé. Nem eszme, nem gondolat, nem hipotézis, nem személytelen erő, nem ítélőbíró, nem vérszomjas kozmikus hatalom, hanem szeretet. Könnyen belátható, hogy minden emberi szeretet, és minden emberi szerelem csak azért lehetséges, mert Isten a maga szeretetét belénk helyezte. Na és hogyan lehetünk közel Istenhez? És ő mikor van bennünk a leginkább? Amikor szeretetben vagyunk. Hát ilyen egyszerű és fontos dolog van itt kinyilatkoztatva.

A másik bibliai verset azért is választhattam volna, mert benne szerepel mindkét fogalom, ami az Ószövetségben a szeretetet kifejezi: amikor azt mondja, hogy örök szeretettel (*avahat olam*) szeretlek téged, akkor az *áháv* ígét használja. A jelentését hamarosan kibontjuk, ígérem, hogy érdemes! A másik fogalom pedig ekképpen szerepel: „azért vonzottalak kegyelemmel”. Itt a *heszed* szó áll, ami

gyakran jelent könyörületességet, kegyelmet, szeretetet, de mélyebb és teológiai nyelvezettől meg nem terhelt jelentése valójában ez: kedvesség. Hát ezért van, hogy minden valódi vallásosság fokmérője a kedvesség. A szentírási üzenetünk tehát így hangzik: „A távolból megjelent nekem az Úr: Örök szeretettel szeretlek téged, azért vonzottalak kedvességgel.”

Oh, de könnyű is elsiklani e perzselő szavak fölött! Meg kell hát itt is kérdezni: vajon felfogjuk, halljuk? Halljuk-e a szót, hogy a *távolból* jelent nekem az Úr. Mert hány évnek is kell eltelnie, amíg az ember ráeszmél, hogy igazán fogalma sincs, hogy ki ő? Mert hány évnek is kell eltelnie, amíg az ember ráeszmél, hogy mivé is lett az élete. És aztán hány újabb esztendőnek, míg megérti, hogy ennek nem kell így maradnia, és változtathat rajta. Mert vonzza, ellenálthatatlanul vonzza valami nagyobb. Igen, a *távolból* jelenik meg Isten, és végre hallható lesz a szív mélyén szelíd suttogása: Örök szeretettel szeretlek téged, azért vonzottalak egész életedben kedvességgel.

*

Nyugati emberek vagyunk, szükségünk van a fogalmak tisztázására. Nem mondom újat azzal, hogy a szavak inflálódása leginkább a szeretet fogalmát sújtotta. Szüntelen hallani efféléket: szeretem a klímát a kocsiban, szeretem a jó könyvet, szeretem a focit, szeretem a szarvast. Hát ha szeretnéd a szarvast, nem ennéd meg!

Önös európai szemléletünkben a szeretet valami olyasmit jelent, ami jó nekem, amiből nekem származik hasznom, örömöm, nyereségem. Szeretlek, mert és amíg az jó nekem. Nyilván nem a szarvast szeretem, hanem magamat. Azért eszem meg.

A bibliai fogalom azonban egészen más dinamikát követ. A szeretetet kifejező szó így hangzik: *áháv*. Ebből a kezdő *alef* arra utal, mint minden ige előtt, hogy én valamit fogok csinálni. A kérdés az, hogy mit? Erre válaszol a másik két betű. A *-hav* jelentése: adni. Példaként, amikor így szól Jákób Lábánhoz: „*Hava* nekem feleségül Ráhel”. (Gen 29,21) Vagy az egyiptomiak Józsefnek: „*Hava* nekünk kenyeret” (Gen 47,15) A szeretet bibliai értelme tehát ez: adni fogok neked. Adni akarok, szabadon, a magaméból. A kapcsolatban, a szerelemben, a közös életben pedig magamból, sőt magamat, mind teljesebben.

Figyelemre méltó és mély jelentést hordoz, hogy a szeretni ige mikor fordul elő először a Szentírásban. Első előfordulása Ábrahám szeretete fia, Izsák

íránt. (Gen 22,2) Hát gondoljunk csak bele: mindannyian, kivétel nélkül, szeretetből és szeretetben születünk. Szeretetben foganunk, szeretetben formálódunk az anyaméhben, és szülői szeretet várja érkezésünket. És mit tesz azt követően a szülő? Ad, és újra ad. Vagy gondoljunk most magunkra szülőként: miért akarunk gyereket? Önzőségből, számításból, hogy legyen kin hatalmaskodnunk? Nem, szeretetből! Abból a legmélyebb szeretetből, amiről csak legjobb pillanatainkban van sejtésünk. És ha megszületik a gyermekünk, mi történik? Értük élünk: időnk és energiánk, figyelmünk és keresetünk túlnyomó része rájuk irányul. Hát ezt jelenti a szeretet: adni. És vajon ki szeret jobban: a szülő vagy a gyermek? Ez az arány egy csecsemő esetében még száz százalék a nullához. Ezért is fontos a gyermeket mihamarabb megtanítani nem csak elfogadni, de adni is. Mert ezzel tanulja meg a szeretetet.

Milyen csodálatos ez, ésszel fel sem fogható: az élet alapszövege a szeretet. Mind ebből születünk, és ezt adjuk tovább. Nem nehéz belátni, hogy az ember azért tud szeretni, mert Isten szeretetként szötte bele magát az élet szövetébe.

Fontos látni, hogy amikor a szülő-gyermek analógiát kiterjesztjük Istenre, akkor nem Istent antropomorfizáljuk, tesszük emberivé, hanem lényegében az embert teomorfizáljuk, tesszük istenivé. Mert végsőfokon a szeretet mindig isteni, és az embert az önmeghaladás, a transzcendencia felé nyitja meg.

*

Kérdezzük tehát meg, ha a bibliai szeretet fogalom jelentése az, hogy adni, akkor Isten hogyan szereti az embert, mit ad számára? Lényegében a válasz az, hogy mindent, és ezt a mindent felsorolni lehetetlen vállalkozás lenne. Ahogy telnek az évek, a szellemi ember mind többet ismer fel ebből. Hisz Istentől kapjuk az ihletet, az gyermekkort, a jó iskolát, az előmenetelt, a nemes dolgokra való késztetést, az otthont, a családot, a gyermeket, a közösséget a benne lobogó fennkölt akarattal, tőle kapjuk a megbocsátást, az újrakezdés esélyét, az emlékeket, az úton járó léptek lendületét, a hazaérkezés békéjét.

A zsidóság felfogásában Isten adta a Tórát, az ő kinyilatkoztatott akaratának foglalátát, a kereszténység szerint Isten adta Jézus Krisztust, hogy feláldozzon benne és általa az üdvösség útja.

Ma három isteni adományt szeretnék kiemelni, mint amelyek különös hangsúlyt nyernek a Szentí-

rásban, és amelyek itt és most felismerésre serken-
tenek bennünket.

1. Először is, Isten adja számunkra az *életet*. Az élet ajándék. Talán túlonúl megszokott lehet ez az állítás, de most engedjük szívünkig hatolni az igazságot! A Szentírás egyik legfontosabb állítása, hogy Isten szeret minket. Ezért az embert a maga hasonlatosságára teremtette. E hasonlatosság természetesen nem külső testi vonatkozásokat jelent, hanem lelkieket, beleértve a beszéd képességét, az értelmes cselekvés és a viszonzszeretés képességét. Tehát Isten azért szeret minket, amik vagyunk, nem azért, amit teszünk. Amióta világ a világ és ember az ember, senki sem tett semmit, és senki sem tehetett volna semmit, hogy kiérdemelje az élet és a tudat ajándékát. A maga kedvességéből, szeretetéből szólított Isten mindannyiunkat létbe. Ezt nevezi a teológia kegyelemnek. Végtelenül értékesek vagyunk számára, és mindig szeretve vagyunk. Nem kell kiérdemelnünk az értékünket, és nem kell kiérdemelnünk Isten szeretetét. A spiritualitás, a vallásos lelkület válasz arra a tényre, hogy Isten szeret minket, és értéket hordozunk.

Mindez egy másik létfontosságú következtetést is magában hordoz: ahogyan egyetlen ember sem adhatja meg nekünk Isten szeretetét, úgy egyetlen ember sem veheti el azt tőlünk. És ahogyan egyetlen ember sem adhatja meg az értékünket, úgy végső soron egyetlen ember sem veheti el azt tőlünk. Megtámadhatnak vagy bántalmazhatnak minket, megalázhatnak vagy elárulhatnak, és bár ezek mély testi vagy lelki sebeket ejthetnek rajtunk, de egyetlen bántalmazó szülő vagy tanár, egyetlen politikai hatalom vagy gyűlölködő sem foszthat meg minket az eredendő értékünktől. Nem számít, mi történik velünk, függetlenül attól, mit érünk el vagy mit vagyunk kénytelenek elszenvedni, értékesek vagyunk, és szeretve vagyunk. Ez Isten legalapvetőbb ajándéka számunkra.

2. A második ajándék a Szentírás szerint az *egyediségünk*. Nem véletlen, hogy Ádám, az első ember, egyedül teremtett. A világ más teremtéstörténetei alapján Isten akár tömegeket is teremtett volna. Itt azonban van egy alapvető hangsúly. Isten az emberi lényeket nem egy kiváltságos faj arctalan képviselőiként, hanem egyénekként értékeli, mindenki egyediségében és különlegességében. Gondoljunk csak bele, hogy a világegyetem történetében nem létezett még egyetlen épp olyan ember se, mint te, és soha többé nem lesz még egy

olyan ember, mint te. És ez a megdöbbentő tény Isten dicsőségét hirdeti.

Mindez egy másik kritikus dimenzióval bír. Egyediségünk a pótolhatatlanságunkat is jelenti, és implicit módon utal elkerülhetetlen halálunk tragédiájára is: amikor meghalunk, valami végtelenül értékes és teljesen pótolhatatlan tűnik el. Innen a tanítás, hogy egyetlen élet kioltása olyan, mintha egy egész világot pusztítanánk el. De ki ne tapasztalta volna koporsó mellett állva, hogy a szeretett hozzátartozónk halálával valami véglegesen, pótolhatatlanul eltűnt a teremtés egészéből.

Innen érthető helyesen, amikor a bibliai hagyomány azt mondja: „*Minden ember nap, mint nap kijelentheti: értem teremtett a világ.*” (Misna Szánhedrin 4:5) Ebben nem a mai individualista kultúra önimádó fennhéjázását vagy öntését kell látnunk, hanem azt az alapvető igazságot, hogy nincs két egyforma ember, és így nincs két egyforma világlátás, nincs két teljesen egyforma érzékelése a valóságnak, azaz végsőfokon az a világ, amelyet személyesen én megtapasztalok, oly módon csak és kizárólag bennem létezik. Ilyetén is a világ értem teremtett. Babits így mondja a Zsoltár férfihangra című versében: „*Teérted történnek mindenek, mit búsulsz.*” Nem *kivételezett* része vagyok a teremtésnek, hanem *egyszeri* és mindig *törődött* része. Ezért minden hasonlítgatás más emberekkel a bolondok aránya. Mert az élet nem verseny, hanem személyes és közös utazás.

3. Isten harmadik nagy ajándéka az értékünkkel és az egyediségünkkel szoros egybetartozással a személyes hivatás, az *életfeladat*.

Isten kapcsolatot akar az emberrel. Ezt újra egy analógiával lehet megérteni. Amikor szeretsz valakit, nem mondd el neki, hacsak nem akarsz kapcsolatba lépni vele. Isten tudunkra adja, hogy szeret minket, mert reméli, hogy viszonzni fogjuk ezt a szeretetet. Kedvessége vonzásával inspirál minket a szeretetre. Bibliai értelemben ez a spirituális élet alapdinamikája, a válaszoló szeretet. A méltó emberi élet nem egyéb, mint az Isten szeretetére válaszoló élet, azaz állandó kísérlet az Isten szeretetének való megfelelés.

Amikor azt mondjuk, hogy egyediségünk a jogosultságok mellett Isten dicsőségére néz, akkor ezzel azt is kifejezzük, hogy mindannyiunkat szolgálatra hív. Nem névtelen, nem anonim módon kér minket a szolgálatra, hanem saját egyediségünk teljességében. Emberként egy olyan világban, amely

oly sok módon embertelen, sebzett és fájdalmakkal teli.

Nincs véletlen élet, nincs véletlen születés. Mindnyájan okkal születtük épp ott és épp akkor, ahol és amikor. Mindnyájunk életében okkal vannak azok az emberek, azok a közösségek, azok a nehézségek. Mert Isten úgy gondoskodik erről a világról, hogy szeretete vonzásával embereket hív el, hogy egyéni feladatuk által részt vegyenek a teremtés nagy munkájában. Hogy legyünk az ő lába, kik elmennek a szenvedőhöz, legyünk az ő gondolata, hogy megoldást találjunk, legyünk az ő keze, hogy alkossunk és segítséget nyújtunk. Legyünk szeretetének közvetítői.

Lehet, hogy sokan közülünk kétségekkel és bizonytalansággal küzdünk önmaguk, értékük és szerethetőségük megítélésében. De tudnunk kell, hogy Isten nem osztja ezt a kétséget. Ő jobban szeret minket, mint mi saját magunkat. De Isten szeretete nem csak ajándék, meghívás is. Isten szeretetében is, hogy mi magunk a szeretet közvetítőivé válunk. Ez a jézusi kettős szeretet-parancsolat üzenete is: szeresd Istent és szeresd felebarátodat.

*

Amikor eléri szívünket ez a meghívás, és válaszolni szeretnénk, akkor két kérdést kell feltennünk. Először is, hogy mit *adhatok*? Másodszor, hogy mit adhatok *én*? Más szóval, amikor az életfeladatra, a személyes szolgálatra gondolunk, akkor egyediségünk tudatában ne csak azt kérdezzük, hogyan szolgálhatok általánosságban emberként, hanem hogyan szolgálhatok személyként. Mert Isten általam nem egy absztrakt „*embert*” hív akcióba, hanem konkrét, hús-vér embert egyedi élettörténettel és sajátos adottságokkal, egyéni tehetségekkel és képességekkel, szenvedélyekkel és hajlamokkal – és természetesen különleges gyengeségekkel és hiányosságokkal is. Meghívása nem csak egy faj tagjának szól, hanem nekem személyesen, mint egy teljesen egyedi és teljesen pótolhatatlan személynek, aki Isten hasonlatosságára van teremtve.

Felismerve, hogy a bibliai szeretet érzelem is (tehát együttérzés, kedvesség, könyörület), és cselekvés is (tehát konkrét tett), nem csak azt kell tehát kérdeznem, hogy mit *adhatok*, hanem hogy *én* mit adhatok?

Ennek közvetlenebb szintjét könnyebb megragadni a családban, meglévő kapcsolatainkban. Amikor például Gary Chapman párkapcsolati tanács-

adó az 1990-es években megalkotta az azóta méltán híres elméletét a szeretetnyelvekről, akkor lényegében ő is a szeretet, mint a másoknak adni, sőt megfelelően és személyesen adni gondolatából indult ki. Hogyan tudjuk konkrétan kifejezni a szeretetet, azaz milyen szeretetnyelvi eszközök állnak rendelkezésre? Chapman öt ilyen tárgyal: minőségi idő, elismerő szavak, ajándékozás, szívesség és testi érintés. Ezt azóta is alapnak tekinthetjük, még ha születtek is kiegészítések, árnyalások. A lényeg nem változott: a szeretet Istentől származik, mi azt közvetítjük, tehát kommunikáljuk. Ilyetén a szeretet nem csak érzelem, hanem az adás dinamikájában megmutatkozó cselekvés is. Az általunk használt és befogadott szeretetnyelv pedig a személyiségstruktúránk szerint egyedi kommunikációs stílust és igényt alakít ki. A szeretet művészete ennek kölcsönös megismerése, tiszteletben tartása, egymásra figyelő növekedés.

Arra pedig külön érdemes figyelni, hogy az Újszövetség minden korábbi görög szeretet-fogalommal szemben csak egyetlen egyet hajlandó használni, mégpedig az isteni, a transzperszonális *agapé* fogalmát. Miért? Mert azt akarja kifejezésre juttatni, hogy mindenkit végső soron Isten szeretetével szeretek. A szülőt, a kedvest, a gyermeket, a barátot, a munkatársat, a jövevényt, az árvát.

*

Az egyediségünkből fakadó életfeladatot, be kell látnunk, adott helyzetekben nem könnyű felismerni. De hiszem, hogy ezért is járunk el a templomba: hogy egyfelől megerősödjünk Isten szeretetének a valóságában, másfelől, hogy befelé hallgatózva meghalljuk az ő üzenetét, hívását. Biztos vagyok benne, hogy mindnyájunknak van ezzel kapcsolatban pozi-

tív élménye. Amikor valahogy egyszerűen tudtad, hogy mi az, amit meg kell tenned. Mi az, amit magadból ott és akkor adnod kell a veled élőknek, a világnak. Még akkor is, ha látszólag nem származott előnyöd belőle. De szíved mélyéig tudtad. És bizonyosan van olyan élményed is, amikor sejtetted ugyan, de nem tetted meg, és talán azóta is bánod.

Mert mi emberek megkaptuk ennek a szabadságnak az ajándékát, oda is fordulhatunk, de el is fordulhatunk. Ezért is hívja fel egy bölcs tanító (R. Soloveitchik) a figyelmet arra, hogy a Biblia az emberi lényeket és az angyalokat egyaránt küldötteknek, hírvivőknek (*mal'akhim*, gör. *angelos*) nevezi. Csakhogy van egy lényeges különbség egy mennyei és egy földi hírvivő között: míg az előbbieknek nincs választása a küldetés teljesítését illetően, addig az ember szabadon engedelmeskedhet vagy tagadhatja meg azt.

Felnőttnek lenni – szellemi értelemben is – azt jelenti, hogy elvállalni a szeretet felelősségét! A legkisebb és legnagyobb helyzetekben is törekedni arra, amit az apostol így summáz: „*Minden dolgokat szeretetben menjen végbe!*” (1Kor 16,14) Mondjuk hát el a játékaiknak prédikáló gyermekeknek is, de mondjuk el a világnak is, hogy „*Isten szeretet, és aki a szeretetben marad, az Istenben marad, és Isten is őbenne.*” És járjunk el gyakran a templomba, nyissuk meg a lelkünket, hátha számunkra is az évtizedek és a kerülő utak távlatából megjelenik az Úr, és egyediségünkben személyesen meghalljuk szavát: „*Örök szeretettel szeretlek téged, azért vonzottalak kedvességgel.*” Addig is, testvérem, tudd, hogy Isten szeret. Békélj meg ezzel, és amennyire csak teheted, élj annak megfelelően!

Dr. Czire Szabolcs ■ LELKÉSZ

A szeretet összetevői

Pál apostol a korinthusiakhoz írt levele 13. részének első 13 verse: A szeretet hosszútűrő, kegyes; a szeretet nem irigykedik, a szeretet nem kérkedik, nem fualkodik fel. Nem cselekszik éktelenül, nem keresi a maga hasznát, nem gerjed haragra, nem rója fel a gonoszt. Nem örül a hamisságnak, de együtt örül az igazsággal; Mindent elfedez, mindent hiszen, mindent remél, mindent eltűr. A szeretet soha el nem fogy.

Pál apostol a Rómabeliekhez írt levele 13. részének 8. verse: Senkinek se tartoztatok semmivel, csak azzal, hogy egymást szeressétek.

Ez évben több kerek évfordulót ünneplünk, ezek közül egy világsikerét: ötven éve alkotta meg Rubik Ernő a bűvös kockát. Ráadásul a feltaláló e hónapban ünnepelte nyolcvanadik életévét.

A Rubik kockából hamar világszenzáció lett, mind több és több verseny kapcsolódik ehhez, sok gyermek és felnőtt élvezettel forgatja, és törekszik azt kirakni. A bűvös kocka története egy sikertörténet, amelynek lényege a kreatív gondolkodás, a fantázia és a gyorsaság. Világbajnokságokat rendeztek és rendeznek: ki tudja minél rövidebb idő alatt kirakni azt. A kocka egyik igen fontos tulajdonsága, hogy a mozgatás során nem hullik darabjaira, úgy kapcsolódnak egymáshoz a részecskék, hogy egymást tartják, minden mozdulatnál együtt maradnak. A kocka nyolc sarokkockából, hat oldalkockából, tizenkét élkockából és egy középső elemből áll, ami összetartja, és a szabad forgatást, elfordulást biztosítja.

Olvasva a bibliai versünket, mintha szintén egy ilyen bűvös kockát szemlélnénk - de már lelki vonatkozásban. Annál is inkább, mert Pál apostol felsorolásában a szeretetnek szintén sok összetevője van, amelyek szorosan kapcsolódnak egymáshoz.

„A szeretet hosszútűrő, kegyes; a szeretet nem irigykedik, a szeretet nem kérkedik, nem fuvalkodik fel. Nem cselekszik éktelelenül, nem keresi a maga hasznát, nem gerjed haragra, nem rója fel a gonoszt. Nem örül a hamisságnak, de együtt örül az igazsággal; Mindent elfedez, mindent hiszen, mindent remél, mindent eltűr. A szeretet soha el nem fogy”.

Ha a bűvös kockából kiindulva vizsgáljuk a szeretet összetevőit, akkor ez több mint tizenöt, teljesen különböző színezetű részből, oldalból áll, és ezeknek is mind-mind az az érdekessége, hogy külön mozgathatók a szeretet tengelye körül, azonban összességükben adják azt a legteljesebb lelki kincset, amelyet megtartó, igazi szeretetnek nevezünk.

A kocka szinte végtelen változatig formálható, kombinálható. A kockának csak hat oldala van, azonban a szeretetnek több mint tizenöt, Pál apostol felsorolása szerint. Itt talán már érdemes a matematika világával is keresni a szeretet körül formálható változatokat. De vajon ez-e a dolgunk? A szeretet bár igen bonyolult lélek-képződmény, a bűvös kockánál mégis sokkal egyszerűbb, és átéléséhez, megvalósításához sem kell fejtörés.

Az egyszerűséget a lelki hozzáállásban keressük. Ugyanis minél jobban bonyolítjuk, illetve mérlegeljük a gondolatainkat, annál inkább eltávolodha-

tunk a szeretettől. Azonban azt is indokolt észrevennünk, hogy kiüresíteni sem szabad a szeretetet az összetevőitől, mert akkor már nincs is amiről beszélni vagy éppenséggel megélni azt.

Pál apostol több részre osztja a szeretet alkotó elemeit. Talán az első részbe sorolhatnánk a hosszútűrő, kegyes kifejezéseket, ez adná az egésznek a keretét. Ezek időben és érzelemben határozzák meg a szeretet részeit. Időben és felsorolásban nem csak a 77. számig megy el megbocsátásban és egyekben, hanem a végtelenbe mutat. A kegyes kifejezés pedig egy olyan lelki érzelmi töltet, amely az odaadást is jelképezheti, a haszon nélküli lelki - és ha kell anyagi - felajánlást.

A következő rész a többség, a tartalom és ez a szeretet azon cselekvési területére mutat, amely pontosan megnevezi, hogy az igazi szeretet mit nem tesz. Mintegy figyelmeztető, felkiáltó jelek, megállásra felszólító sorompók állnak a nemek a szavak előtt: a szeretet nem irigykedik, a szeretet nem kérkedik, nem fuvalkodik fel. Nem cselekszik éktelelenül, nem keresi a maga hasznát, nem gerjed haragra, nem rója fel a gonoszt. Nem örül a hamisságnak, de együtt örül az igazsággal: ezek nem csak magatartásbeli formák, amelyek leghamarabb találkozásuk alkalmával, külsőleg fedezhetőek fel, mert gyökereik a lélek mélységébe nyúlnak, negatív vonatkozásban a legkárosabb hatást tudják gyakorolni ember és ember, Isten és ember kapcsolatában. Ebben az esetben szeretetre még csak nem is gondolhatunk.

A következő rész, mintegy a felhők közül előbűvő nap sugarai, az igazi, lélekből fakadó szeretet útján való haladásra biztatnak, ebben mintegy erőforrásként szolgálnak: „Együtt örül az igazsággal; Mindent elfedez, mindent elhisz, mindent remél, mindent eltűr. A szeretet soha el nem fogy”.

A szeretetet megpróbálhatjuk úgy is kirakni, mint a bűvös kockát, mert a szeretet hosszútűrő és kegyes: a kocka egyszínű oldalakkal történő kirakása időt, odaadást, illetve türelmet igényel. Hasonlóan a szeretetnek is hosszútűrőnek és kegyesnek kell lennie. Amikor valaki először, de még sokszori próbálkozásra is ki szeretné rakni a kockát, többször hibázik, ezért kitartásra is szükség van. Ugyanez igaz a szeretetre is, amikor mások hibáit türelemmel, illetve megértéssel viseljük.

A szeretet nem irigykedik, nem kérkedik, nem fuvalkodik fel: a szeretet szerény, és nem irigykedik másokra. Egy sikeres oldal kirakása után is alázat-

tal kell maradnunk, és nem kérkednünk a tudásunkkal. A szeretet is ilyen szerény és alázatos.

A szeretet nem cselekszik éktelenül, nem keresi a maga hasznát: mindezekből érezhetjük, hogy a szeretet önzetlen és tiszteletteljes. Az oldalak kirakása közben együttműködhetünk másokkal, vagy besegíthetünk valakinek, nem csak a saját sikerünkre összpontosíthatunk. A szeretet is ilyen önzetlen és segítőkész.

A szeretet nem gerjed haragra, nem rója fel a gonoszt: Pál apostol szerint átélhetjük azt is, hogy a szeretet megbocsátó és nem haragtartó. Amennyiben a kocka kirakása során hibázunk, nem érdemes mérgelednünk, hanem újra és újra próbálkozni indokolt. A szeretet hasonlóképpen megbocsát, illetve nem tart haragot, mert nincs miért.

Továbbá, a szeretet nem örül a hamisságnak, de együtt örül az igazsággal: azaz, kizárólag az igazságot keresi. Elképzelhetetlen a csalás ténye az oldalak kirakásakor is, bár találkoztam olyan vendég

gyerekkel, aki a bűvös kockánk oldalait átragasztotta, annyira nem volt türelme ahhoz, hogy legalább a kirakás technikáját tanulja meg.

A kockák felületeit nem lehet átragasztani, mert az eredmény hamis és torz lesz, a kocka teljesen elveszíti igaz jellemzőit. Ugyanígy, a szeretet is az igazságot keresi, és abban örömet leli.

A szeretet mindent elfedez, mindent hiszen, mindent remél, mindent eltűr: ezzel az apostol azt szeretné kifejezni, hogy minden reménytelenséget kibír, illetve végtelen. Ilyesfajta szeretetet szoktunk érezni a családtagjaink iránt. A kocka kirakása során hittel és reménnyel kell lennünk, mert végül sikerülni fog. A szeretet is mindent eltűr tehát, és soha el nem fogy.

Csak ezután lehet majd elmondani az apostollal egyetemben: „*Senkinek se tartozzunk semmivel, csak azzal, hogy egymást szeressük*”. Ámen!

Léta Sándor ■ LELKÉSZ

Őszihálaadás

*„Bármit szoltok és tesztek, mindent az Úr Jézus nevében tegyetek s adjatok hálát általa, az Atyának.”
Kol 3,17.*

Kedves Testvéreim!

Mindannyiunk életében eljön a pillanat, amikor hálát adunk. Akkor leszünk hálásak szeretteink iránt, amikor rájövünk arra, hogy mennyire szeretnek minket. Akkor vagyunk hálásak Isten iránt, amikor tapasztaljuk életünkön gondviselő szeretetét. Ez viszont nem jelenti azt, hogy megelőzően ne részesültünk volna oltalmában.

A hála olyan, mint egy jó tett. Élő és ható, hogy megmozdítsa szunnyadó szívünket. Akkor mutatjuk hálánkat szeretteink felé, amikor megfelelően viszonyulunk hozzájuk. Akkor hálás egy gyermek szülőjének, ha szeretettel fogadja az intő szót is. Ha megfogadja azokat a tanácsokat, melyek tapasztalatra épülnek. Akkor valóságos Isten iránti hálánk, ha akarata szerint élünk. Ha létünk alapjául tekintjük a

jézusi tanításokat, melyek Isten akaratába gyökereznek. Amennyiben ez hálánk mozgató rugója, akkor meghatározója is egyéni és közösségi életünknek.

Folyamatosnak kell lennie hálánknak. Nemcsak hébe-hóba kell részt vennünk az istentiszteleti alkalmakon, ahol megfogalmazhatjuk közösségi hálánkat, hanem állandóan arra kell törekednünk, hogy ilyen események frissítsék életünket. Fontos hely számunkra a biztonságot, pihenést, nyugalmat nyújtó családi otthon, és ilyennek kell lennie a templomnak is, ahová nem a megszokás hív, hanem egy igény, melyet máshol nem találunk. Ahogy otthon leülünk és az asztal mellett megtárgyaljuk folyó ügyeinket, időlegesen összegyűjtjük a nagycsaládot, hogy erősítsük a kötelekeket, éppen úgy szükségünk van arra is, hogy itt gyülekezzünk. Nemcsak hitet, reménységet, szeretetet kapunk összejöveteleink során, hanem új erőt, hogy olyan terheket hordozhassunk, melyek cipelése meghaladja képességeinket.

Legyen helyes a viszonyulásunk! Amennyiben szeretettel csüngünk a szülőkön, akkor ezt ők tapasztalják, s minden erőt latba vetnek azért, hogy több időt szánjanak ránk, mint amennyi energiá-

jukból telik. Úgy gondolom, hogy Isten is hasonlóképpen cselekszik. Amennyiben gyakrabban keressük imádságainkkal, minden alkalommal megemlíjük hálánkat, melyet érzünk jótéteményeiért, akkor Ő is tapasztalható jelekkel bizonyítja gondviselő szeretetét. Jó példa hálaadásunkra Pál apostol tanítása: *Énekekkel és hálaadó imádsággal köszönjünk meg minden isteni ajándékot.*

Törekedjünk arra, hogy ne maradjon üres beszéd életünkben ez a hálaadás. Gyermekkorunkban függünk szüleinktől, szükségünk van gondoskodásukra és van példa arra is, hogy sok gyermek felnőttként is megőrzi ezt a viszonyt. Így szükségünk van felnőtt Isten gondviselő szeretetére. Bármilyen erőseknek is bizonyuljunk ebben a pillanatban, a következő másodpercben már erőtlenné válhatunk, fizikai, és lelki értelemben is. Éppen ezért jó, ha Isten örökös támasz marad egész életünkben. Amennyiben így élünk, akkor nyilvánvalóvá lesz az apostol tanítása, s egész életünket átítatja szereteteink és Isten iránti hálaadásunk. Ez

zel hozzuk mindenki tudomására, hogy tudatában vagyunk annak, hogy milyen sokat tesznek értünk.

Ma istentiszteletre gyűltünk, hogy hálát mondjunk minden jóért. Hálások vagyunk mindenért és mindenkiért. *Hálaadásunkban mit, vagy kit részesítünk előnyben?* Munkánkat, vagy életünket köszönjük meg először? Úgy érzem, hogy fontos szerepet tölt be életünkben a naponkénti munka. Köszönjük meg Istennek a munkát, de azt is, hogy erőt, egészséget adott elvégzéséhez. Legyünk hálások azért, hogy vetettünk, arattunk, csűrünkbe tartunk Isten segítségével.

Legyünk hálások életünkért is! Azokért, akik Isten után életet ajándékoztak nekünk, akik megtartottak gondviselésükben, hogy Isten is gondot viselhesen ránk. Legyünk hálások azokért, akik egész életükben „*egymás terhét hordozták*”.

Amennyiben ezek a gondolatok és tiszta érzések töltik ki mai hálaadásunkat, akkor meghallgatásra talál a szívből fakadó köszönetünk, szereteteink és Isten felé egyaránt. Ámen.

Pap Gy. László ■ LELKÉSZ

Add a szívedet őszihálaadási agenda

„Fiam, add nekem a szívedet, útjaim leljenek tetőzésre szemedben. Péld 23,26.

Szeretett Atyámfiai, Ünneplő Testvéreim!

Szóhasználatunk szerint a szív csupán az érzelmi életet idézi. Isten viszont szívet adott az embernek a gondolkodásra, és a zsoltáríró Istennek szíve gondolatairól beszél. A szív bősege tudást jelent. Az „add nekem a szívedet” kifejezés, azt is jelenti, hogy: **figyelj rám!** Az ember szíve tudatos, értelmes és szabad személyiségének a forrása, döntő választásainak a helye, az íratlan törvény őre. Az ember szívében találkozik az emberrel és Istennel.

A személyek közötti viszonyban a belső magatartás számít. De a szívbe nem hatolhat be az emberi tekintet. Rendes körülmények között az ember arcán meg kellene látszania mindannak, ami a szívében van. A szívet közvetett módon lehet megismerni, pl. az arckifejezésről a szavakból, a cselekedetekből. Sokszor azonban, hogy a szó, a viselkedés kifejezné a szív szándékait, színleléssel el is takarhatják azt. Sajnos, az emberek egy részének megvan az a kétes értékű képessége, hogy adott esetek-

ben kétszínű legyen. Az ilyen ember egyben kétszínű, mert szíve irányítja arckifejezését, ugyanakkor belül egészen más van benne.

Az ember sokszor ellenszegül Isten hívásának és kétszínűséggel menekül. Csalóka ábránd, aki azt hiszi, hogy Istent meg lehet csalni, mint az embert, mert *az ember színedet, Isten pedig a szívedet nézi* (1 Sám 16,7.) Nem lehet az, hogy csak ajakkal, szóval tiszteljük őt, *szívünk pedig nagyon távol legyen tőle* (Ézs 29,13.). Megértettük, hogy Istenhez teljes szívből kell fordulnunk, akit teljes szívvel kell szeretnünk. Ez a pillanat válik csendes kéréssé Isten részéről, amikor fülünkbe cseng az Atyai szó: *Fiam, add nekem a szívedet!*

Isten szándéka nyilvánvalóvá válik, hiszen egy ígéretet tesz nekünk arra az időszakra, melyet mi jövőnek nevezünk. Isten szeretetének tüze pillanatok alatt felizzik és a pusztá gondolatától is elérzékenyül sorsunk fölött. Észreveszi megpróbáltatásainkat, s ekkor olyan korszak következik, amikor minden gond szertefoszlik, s egészen megújultnak érezzük szívünket, életünket is. Egy új szívet és új lelket ad nekünk, a kőszív helyett egy hús szívet, hogy végre ismét összhang legyen Isten és közöttünk.

Jézus megújította a proféták tanítását, s figyelmünket ráirányítja a szívünkben szüszarmazó rosszra. Emlékeztet a belső nagylelkűség isteni követelményére, amikor ajánlja, hogy Isten beszédét készszeg szívvel kell elfogadnunk, Őt egész szívben szereznünk, testvéreinknek szívünk mélyéből megbocsátanunk. A tiszta szíveknek Jézus ígérétét hangsúlyozza, aki szelíd és alázatos szívű marad minden körülményben.

A hálaadás ünnepe jó alkalom arra, hogy fontolóra vegyük cselekedeteinket. Két felajánlási lehetőséget emlegetünk: az egyik, amikor egy belső szervet adományozunk valakinek és egy másik, amikor felajánljuk. 1999 szeptemberében egy kedves, de már akkor idős embertársam nekem ígérte halála esetén a veséit, tudva azt, hogy jobbak azok, mint az enyém. Köszönettel fogadtam. Azóta hálával tölt el a felajánlása. Hallottam olyan esetről, amikor egy édesanya szívét ajánlotta fel, hogy megmentse gyermekét, viszont nem került sor az átül-

tetésre, mert nem olthattak életet azért, hogy egy másikat megtartsanak.

Itt, e mai alkalommal nem is adományozásról, hanem felajánlásról van szó, melyet nem kell a szó szoros értelmében vennünk. Isten nem szívünket akarja, de megváltoztatni az érzéseket, melyek benne vannak. Nem plasztikai műtétet akar végrehajtani arcunkon, hanem igazira változtatni a képet, melyet a kétszínűség rajzolhat oda. A köszívet akarja hússzívre cserélni, fájdalommentesen, hogy boldogabbak lehessünk.

Ismét Jézus tanítására hivatkozom, aki arra kér bennünket, hogy készszeg szívvel fogadjuk el a mai tanítást: *Istent egész szívben szerezszük, testvéreinknek szívünk mélyéből megbocsássunk.* Atyafiúi szeretettel hívlak benneteket, adjuk oda Istennek szívünket, hogy átjárhassa lényünket a hála, melyet megéreztet velünk a felajánlás pillanatában. Ezzel a tiszta, megújult szívvel imádkozzunk, mielőtt magunkhoz vesszük az úrvacsorai jegyeket. Ámen.

Pap Gy. László ■ LELKÉSZ

ÍRÁSOK EGYHÁZTAGOK TOLLÁBÓL

Az áttérésről

Vántus Ildikó vagyok, Nyíregyházán élek a családdal. Kettő gyermekünk is unitárius. Vegyszermérnök vagyok, jelenleg meséket írok.

Az írásról:

Minimalista stílusban írok.

Ez a belülről fakadó prioritizálása azoknak az értékeknek, amiket fontosnak tartok.

Vidám, álmod hozó történetek Álommanóról, cserfes gyerekeknek és fáradt szüleiknek.

A mese sorozat ingyenes részei meghallgathatóak a <https://manolevel.hu/> weboldalon.

Az áttérésről:

Vallásosan nevelkedtem. Ennek pedig csontig hatoló rigmusa ez volt:

„Csak a feltétel nélküli hit, az igaz hit.”

Gyerekként nem értettem mire vonatkozik ez a mottó. Tinédzserkorban, az ifjúsági gyülekezetben egyre többször bukott ki olyan kérdés, amit nem illel feszegetni. Ezekben a helyzetekben ott volt a begyakorolt válasz: „Csak a feltétel nélküli hit, az igaz hit.” Ez egy nehéz mondat. Sokszor gyerekhit-

ben tartást vagy elfordulást eredményezhet.

Az egyetemen könnyű volt megtalálni, hogyan lehet a tudatomat más irányba fordítani. Egy idő után visszafordulva a valláshoz, azt vettem észre, hogy a kérdésem kérésé szelídült. Most már tudom, hogy ez a folyamat az, amikor valaki definiálja az „Istenképét”. A kérdésből: Isten féltelmes és bosszúálló? Megérzés, kérés lett: Isten jó.

Ahhoz, hogy ez a megérzés ki tudjon bennem kristályosodni, kellett az útkeresés. Embereken, egyházakon, kapcsolódásokon keresztül. Hálás vagyok, mert amikor kerestem, megkaptam azt a kegyeret, amire szükségem volt. Azért tanulok, hogy a kezdeti megérzésemből megértés legyen.

Hálás vagyok, mert a zsoltárom szép. Ahogy lépelek dinamikusan változik a dallama, rezonálva az aktuális élethelyzetemre.

Életképek

Vegetes felekezeti családoknál általában kialakul egy harmonikus egyensúly a tekintetben, hogy a pár melyikük – esetleg mindkettőjük – felekezetének szertartása szerint házasodik, a születendő gyermekek melyik szülő hitében részesülnek a keresztségben, a család melyik felekezet közösségében gyakorolja istenhitét, – ünnepeken adott esetben mindkét közösségben –, a gyerekek milyen egyházi iskolába járnak és ott mely felekezet szerinti hittanoktatást választják. Csupa eldöntendő kérdés, melynek közös metszete a házaspár istenhite, az „egy az Isten” alaptételben gyökerező meggyőződés.

A mi családunk hitéletében is a fenti kérdések merültek fel: férjem unitárius nagyapja, Biró István az erdélyi Bölönből, – ahogy mondai szokták – az unitáriusok Mekkájából származik. Az 1920-as évek elején települt át Budapestre. A családi történet szerint Biró István szintén Bölönből elszármazott nagybátyja, egy tehetős budapesti fakereskedő adományozott az unitárius egyháznak egy díszes, nagy méretű fa órát, amely a mai napig a Budapesti Unitárius Egyházközség egyik szalonjának dísz.

Biró István Budapesten házasodott, felesége katolikus lány volt; régi magyar hagyomány szerint négy fiukat (köztük férjem édesapját) az édesapa hite szerint unitáriusnak, egyetlen lányukat pedig katolikusnak keresztelték. Férjem édesapja, Biró Sándor Áron szintén katolikus lányt vett el, esküvőjüket a Nagy Ignác utcai unitárius templomban tartották. Házasságukat az Úr két fiúgyermekkel áldotta meg (kettejük közül a fiatalabbik fiú a férjem), akiket a családi hagyomány folytatásaként szintén unitáriusnak kereszteltek. Több generációnyi vegetes házasság után így jutottunk el a mi vegetes felekezeti családunkig, ahol férjem budapesti unitárius, jómagam pedig rábaközi és pannonhalmi gyökerekkel rendelkező katolikus családból származom.

A fenti eldöntendő kérdések a mi esetünkben a következőképpen alakultak: a Nagy Ignác utcai unitárius templomban unitárius szertartás szerint esküdtünk Kászoni József lelkész áldásával. Az Úr négy fiúgyermekkel ajándékozott meg bennünket, akik közül a három nagyobb unitáriusnak ke-

reszteltük, a negyedik, legkisebb fiunk keresztelésével pedig vártunk.

Időközben Pannonhalmára költöztünk, a bencés katolicizmus gyönyörű természeti környezettel megáldott fellegvárába. A környékbeli iskolákban elsősorban katolikus hittant tanítanak, így az iskola gyermekeinket katolikus hittanra írtattuk be. Itthon a közös étkezéseket asztali áldással kezdjük, családi hitéletünkben pedig ugyanúgy megfér az unitárius hit letisztult, gyakorlatias szemlélete, ahogy a katolikus miszticizmus, a szentek tisztelete és a felekezettől független nagy egyházi események mindkét közösségben történő megünneplése.

A győri unitárius közösséghez tartozunk, ahol 2023-tól Bakó-Nagy Zsuzsanna lelkész nő közösség-szervező munkájának hála gyülekezetünk folyamatosan bővül. Két nagyobb fiam tavaly összel konfirmált, így hivatalosan is az unitárius egyház tagjaivá váltak.

Legnagyobb fiam, Torda az előző tanévben a Pannonhalmi Bencés Gimnázium 9. osztályos tanulója volt. A katolikus gimnázium szeretettel fogadja a más felekezeti tanulókat, sőt, kifejezetten örülnek a gimnáziumi hitélet iránti bizalomnak. A felvételi elbeszélgetésen szóba került az unitárius hit, mellyel kapcsolatban a vizsgáztató szerzetes tanár megjegyezte, hogy korábban volt már egy-egy unitárius diákjuk. Ritka az unitárius diák a bencés gimnáziumban; a protestáns felekezetektől inkább református, evangélikus és görögkatolikus diákok érkeznek, 4-5 diák évfolyamonként.

Így élünk hát vegetes családként egy alapvetően katolikus közegben. A győri unitárius közösségben leltünk otthonra – Zsuzsa, a lelkes, fiatal lelkész nő egy rendkívül befogadó, családias, már-már baráti közeget alakított ki a gyülekezetből. Az istentiszteleteket követő szeretetvendégségek beszélgetései során egyre szorosabb ismeretségek, kötelékek alakulnak ki a családok között. Mindig van a gyülekezetben segítő munkára jelentkező önkéntes vagy család, ha a lelkész lak kertjében akad halaszthatatlan tennivaló, rendbe tennivaló. Lelkes, összetartó és erős közösség a miénk.

Mint említettem, negyedik kisfiunk keresztelésével vártunk. Vártunk, mert szerettem volna, ha

egy gyermekem az én hitemet viszi tovább és a pannonhalmi katolikus közösséghez is tudunk kapcsolódni. Férjemmel megbeszéltük, hogy a családi hagyományt ezzel ugyan megszegjük, ám családunk hitélete csak gazdagodna általa.

Így történt, hogy negyedik fiunk, Csaba katolikus szertartás szerint részesült a keresztség szent-ségében az idei nyáron. A húgom kisfiával együtt a Csíksomlyói Kegyetemplomban került sor a két unokatestvér keresztelőjére. A keresztelő révén egy hetet töltöttünk Erdélyben.

Lelkésznőnk ajánlására Csíksomlyóra menet útba ejtettük Várfalvát és Aranyosrákost, ahol két éjszakát töltöttünk: az első nap a tordai sóbányát látogattuk meg, a második napon pedig kedves szállásadónk, Melinda és lelkésznőnk édesanyja, Zita kedves invitálására részt vettünk a Kolozs-Tordai Unitárius Egyházkör által szervezett X. Tordai-hasadéki Unitárius Találkozón. Az egyházkör több tucat unitárius közössége képviseltette magát kisebb-nagyobb küldöttséggel.

Felemelő érzés volt számunkra, szórványból érkezők számára egy autentikus, népes számú résztvevővel zajló unitárius eseményen részt venni, ahol a 300 fő körüli hívőközösség megtöltötte a sátor alatt elhelyezett padokat. Lenyűgözött bennünket a gyülekezet erőteljes, büszke, messze hangzó éneke, a közös imádság ereje és a lélekhez szóló beszédek és prédikációk sora.

Különösen magával ragadó volt Koppándi Júlia beszéde, aki fiatalos lendülettel perdült fel a színpadra és papír nélkül, természetes és őszinte lelkesültséggel beszélt arról, hogy ne érezzük magától értetődőnek azt, hogy ismét e csodálatos környezetben sikerült megrendezni ezt az eseményt, igenis értékeljük és csodálkozunk rá újra és újra a hely természeti szépségére és misztikumára és adjunk hálát az Úrnak, amiért unitárius hívők sokaságát vonzotta ez a lelkieken felemelő esemény.

A szabadtéri istentiszteletet zenei és gyermekprogramok követték. Végig jártuk a helyi közösségek sátrait, ahol kedves szállásadónk, Melinda a várfalvi, Zita pedig az aranyosrákosi csapattal főzte a bográcsos ebédet a résztvevők számára. Az ebéd elkészültét már nem volt időnk megvárni, indulnunk kellett tovább, Csíkszeredába.

Csaba fiunk keresztelője másnap, augusztus 11-én zajlott le a Csíksomlyói Kegyetemplomban. A keresztelő után még egy napot töltöttünk Csíksomlyón, majd mielőtt elindultunk volna hazafelé, a Kegyetemplomban a Boldogságos Szűzanya áldását kértük a családunk számára.

Csíkból jövet útba ejtettük Bölönt, ahonnan férjem unitárius nagyapja származik. Régóta szeretett volna ide eljutni és fiainknak megmutatni a Biró-dédnagyapa szülőfaluját.

A bölöni templom kertjében kertészkedés közben értük Kozma Albert lelkész urat, aki megszakítva munkáját készséggel nyitotta meg nekünk a lenyűgöző szépségű unitárius templomot, mesélte el a templom építésének, a különböző felekezetek egymás mellett élésének, olykor csatározásainak történetét. A templomot 1893-ban kezdték el építeni a bölöniek álltak kivágott 100 hektárnyi cserfa értékesítéséért kapott tetemes összegből – épült a Brassó-Szegesvár vasútvonal, talpfának kellett a sok faanyag. A bölöniek azt mondták, nekik olyan templom kell, amilyen nincs a környéken. A templomot Pákey Lajos kolozsvári építész tervei alapján kezdték el építeni - a legenda szerint a grandiózus tervek egyes részletei a török mecsetek és a velenicei dóm formavilágából ihletődtek.

Férjem elmesélte, hogy a családi legendárium szerint nagyapja kisgyermekként kizuhant az akkoriban épülő unitárius templom tornyából – szerencsére egy homokkupacra esett, így túlélte a balesetet.

A lelkész úr megmutatta a templom szomszédságában lévő egykori Biró-udvarház maradványait és említette, hogy Birók a mai napig élnek Bölönbén. Jövőre nem csupán útba ejtjük ezt a környezetet, hanem itt fogunk megszállni és utánajárunk a Biró-család eredetének.

Erdélyi élményeink megerősítettek bennünket abban, hogy hitünk megélése és gyakorlása, gyökereink felkutatása, családi történeteink továbbadása mennyire izgalmas és tartalmas program lehet egy családi nyaralás során.

Pannonhalma (Észak-dunántúli Unitárius Szórványegyházközség)

Kiss Katalin

Álommanó és a csínytevők

Kerekerdő közepén áll egy öreg, odvas fa. A hétköznapi erdőjáró azt hiheti, hogy mókus, bagoly vagy fakopáncs lakik benne.

Amikor az égen az első csillag felébred, ragyogni kezd az odú bejárata is, és egy manó lép ki, nagy varázsporos zsákkal a hátán. Ledobja a zsákját, aztán lemászik a létráján.

Varázslattal, hipp-hopp, máris az ajtó előtt terem, bekopog.

– Hahó! Anyuka, Apuka! Nyissa már ki! Megérkeztem.

Az ajtót egy kisfiú nyitja ki: – Anya és apa alszanak! – mondja elégedett vigyorral az arcán, majd bevágja az ajtót a manó orra előtt. Álommanó szemé erre a csínyre kikerekedik: – Ó, a manóba! – pislog egyet-kettőt, de ő se rest, megkeresi a kicsinyítő port és magára szórja. Most már akkora, mint egy apró hangya, így könnyen bemászik a kulcslyukon. Mire leér az ajtó túoldalán, a kicsinyítő por hatása már el is múlik.

És jóságos ég, milyen látvány fogadja! A gyerekek az ágyon ugrálva kakaós csigát és csokit esznek éjszaka. A játékbabák szétdobálva, az építőkockák szertesztét szórva, a kisautók pedig összevissza vannak hányva!

– Tyú, jó nagy kupit csináltak, amíg a szüleitek alszanak!

A két gyerek csak nevet és ugrál tovább. – Minden hiába. A cukor bepörgette őket – mormogja félhangosan Álommanó. – Aha! Van ám nekem erre varázsporom.

Előkapja a zsákjából a fehér csillámló port, és már dobja is az ugráló gyerekek lába alá. Beleugranak és belélegzik. A por hatására pedig örült takarításba kezdenek!

A kislány először a babákat, a kisfiú pedig az autókat pakolja szuper gyorsasággal a dobozba! Aztán egymásnak segítve az építőkockákat rakják a helyükre! De mindez

még nem elég, a fiú az ablakot kezdi pucolni, a lány kikészíti a másnapi ovis dolgokat! Ekkor a kisfiú bekapcsolja a porszívót. Na, erre a zajra már a szülők is felébrednek!

Anyuka és Apuka alig hisz a szemének: – Vajon csak álmodunk? Csillog a tisztaságtól az ablak. Gyerekek, ti voltatok azok? Felkeltetek, hogy ezt a szép ajándékot adjátok nekünk? Milyen jó gyerekek vagytok!

A kislány és a kisfiú azonban már válaszolni sem tudott, megszűnt a takarítópor ereje, és a helyére a jóleső fáradtság került. Anyuka és Apuka újra lefektették a gyerekeket, de bizony sem álomporra, sem mesére nem volt már idő. Édesen elaludtak az apró csínytevők. Megcirógatták alvó arcukat, aztán a szülők pont olyan peckesen járva, mint ahogy a manó szokott, visszamentek aludni.

Álommanó most a büszkeség miatt még peckesebben járt, mint szokott. Szépen felmászott a létráján és addig icergett-ficergett, amíg megtalálta az ágyban a legkényelmesebb pózt. Mosolyogva aludt el, mert néha helye van egy kis csínynek is.

Vántus Ildikó

TiniTitok Tábor 2024.

A táborok reneszánszát éljük. Beláthatatlanul gazdag a kínálat, egy fiatal átlagosan 6–8 táborban vesz részt nyaranta. Be tud-e lépni az egyház erre a „piacra”? Van-e olyan sajátos mondandója, üzenete, foglalkoztatási formája, ami nem csak létjogosultságot biztosít, de vonzó is tud maradni olyan fiatalok számára, akik gyakran fásultan vonszolják magukat a tábori turizmus szülői reménységtől áthatott állomásai közt? Ezen az időszakos, szervezett programokat jelölő területen is tehát, akárcsak a kiégés útján robogó mai társadalomban általában, nem a kevés, hanem a sok lett a nehézség. Nekünk szegeződik hát a kérdés: tudunk-e olyan tábort szervezni, ami nem még egy az amúgy is sokból, hanem a maga nemében egyedülálló, hasznos, hogy azt ne mondjuk, „hiánypótló”.

Ilyen tábor szándékával hívtuk életre a TiniTitok Tábort, amelynek az idei (második) kiírására 2024. augusztus 9–12. napjain került sor Balaton-szepezden. A kifejezetten tizenévesek élethelyzetére és boldogulását segítő szándékkal megalkotott program alapján az együttlétet szívesebben értelmeztük képzésként, mintsem egyszerű nyári táborként. Kifejtés nélkül hadd szóljon erről a program.

TiniTitok Tábor 2024. augusztus 9-12. Balatonszepezd					
	Csütörtök	Péntek	Szombat	Vasárnap	Hétfő
8:00		Napkezdő joga	Napkezdő joga	Napkezdő ima	Napkezdő joga
8:30		Reggeli	Reggeli	Reggeli	Reggeli
9:30		Modul 1. Transzgenerációs interakciók	Modul 4. Információs szociológia	Modul 7. A transzgenerációs háttér és foglalkoztatás (Erdélyi és Erdélyi)	Csoportjáték, társasjáték
10:45		Szélesség	Szélesség	Szélesség	
11:00		Csoportjátékok (játékok)	Csoportjátékok (játékok)	Csoportjátékok (játékok)	30.21. Hosszúút
11:15		Modul 2. Generációs kommunikációs helyzetek	Modul 5. Társasjáték, agyvelő, pártkapcsolat (Csoportjátékok, társasjátékok)	Modul 8. Szélesség-összegzés és események	
12:30	Étel	Étel	Étel	Étel	
14:00	Érkezés, elvárások, elvárások	Szélesség (mita és egyéb)	Szélesség (mita és egyéb)	Szélesség (mita és egyéb)	
15:00	Megállapítás szociológiai megállapítás Öröklődés Bemutató (játékok) Erdélyi és Erdélyi	Modul 3. Előzetes a generációs előzetes	Szélesség Szélesség (mita és egyéb)	Modul 6. Társasjáték és más játékok Képzés/interakció	Modul 9. Társasjáték és más játékok Képzés/interakció
16:15		Információs szociológia	Modul 6. Társasjáték, társasjáték	Nagy csoportjáték	
18:30	Vacseria	Vacseria	Vacseria	Vacseria	
19:30	Csoportjáték, szociológia	Nagy csoportjáték	Nagy csoportjáték	Mélybeszélgetés szociológia	
21:30	Éjszakai Éjszakai	Éjszakai Éjszakai	Éjszakai Éjszakai	„Árnyékvilágzat” Társasjáték	
22:30					

Izgatottan és szorgalmasan készültünk, lelkesen és odafigyeléssel neveltünk, örömmel és elégtétellel távoztunk. Örömmel és elégtételünk volt, hogy a 40 fős táborban szép számban voltak olyanok, akiket a tavalyi résztvevők „toboroztak”; a „könnyű” és a „problémás” fiatalok egyaránt maradtak, megnyíltak és látni engedték magukat; hogy a foglalkozások idején nem volt szükség fegyelmezésre; hogy időnként neveltünk, máskor a könnyeink potyogtak; hogy napjainkat jógába csomagolt csendes esti ima és fergeteges esti éneklések keretezték; hogy együtt dobbantunk úgy, hogy értettük a miértet, és együtt kerestük a hogyan. Istenért, magunkért, az egyházért és szeretteinkért!

CSz.

ArtZ Összművészeti Fesztivál 2024 – Budapest Unitárius Egyházközség Fiataljai az ArtZ-on

A Budapesti Unitárius Egyházközség tíz fiatalja alulírott kíséretében vett részt az ODFIE által szervezett tusnádfürdői ArtZ Összművészeti Fesztiválon, amelyet 2024. augusztus 15-18. között rendeztek meg. Az oda-vissza vezető út hosszú és kihívásokkal teli volt: a csapat összesen 1500 kilométert tett meg, öt átszállással. Bár az utazás fárasztó volt, a fiatalok izgalommal és elszántsággal vágtak neki, tudván, hogy a fesztiválon számtalan lehetőség vár rájuk.

A fesztivál idén is a kreativitás, az önkifejezés és a közösségi élmények színtere volt, gazdag programot kínálva a résztvevőknek, lehetőséget biztosítva a különféle művészeti ágakban való megmérettetésre és fejlődésre. Csapatunk tagjai kiemelkedő eredményeket értek el: Adorján Zsolt első helyezést ért el a fotó-film kategóriában, ahol munkái nemcsak technikai kiválóságukkal, hanem mély érzelmi tartalmukkal is lenyűgözték a zsűrit. Zaprjanov Janka Zorka a slam poetry kategóriában mutatta meg tehetségét, különleges előadásával és szóhasználatával megérintve a közönséget. Orczifalvi Dorka a hangszeres zene kategóriában tűnt ki, míg Kovács Boglárka és Búza Bence Dániel kreatív írás kategóriában kaptak különdíjat, elismerve egyedi látásmódjukat és kifejezőerejüket.

A fiatalok a versenyeken túl műhelymunkákon is részt vettek, ahol elismert szakemberek segítségével tovább fejleszthették tudásukat. A műhelyek lehetőséget adtak arra, hogy a különböző művészeti ágak titkaiba mélyedjenek el, és új technikákat sajátítsanak el. Az itt szerzett tapasztalatok és a kapott visszajelzések nemcsak művészi fejlődésüket

segítették, hanem inspirációt adtak számukra a jövőbeli alkotómunkához is.

A fesztivál lelki oldalára is nagy hangsúlyt fektettek. A fiatalok számára minden reggel kiscsoportos áhítatokkal kezdődött a nap, amelyeket lelkesek és teológusok vezettek. Ezek az áhítatok nemcsak az imádkozásra adtak lehetőséget, hanem mély, közös beszélgetésekre is, ahol a résztvevők megoszthatták egymással gondolataikat, kérdéseiket és lelki élményeiket. Így a fesztivál nemcsak művészi, hanem lelki feltöltődést is biztosított számukra, lehetőséget adva arra, hogy Istenre figyeljenek, és erősítsék hitüket.

A közösségi élmények, a művészi önkifejezés, a szakmai fejlődés és a lelki elmélyülés mind hozzájárultak ahhoz, hogy a Budapesti Unitárius Egyházközség fiataljai számára felejthetetlen élményt nyújtson az ArtZ Fesztivál. Büszkén tértek haza, gazdag tapasztalatokkal, új barátságokkal és inspirációkkal, amelyeket a jövőben is kamatoztatni fognak. Gratulálunk nekik, és köszönjük mindenkinek, aki hozzájárult ehhez a sikerhez!

Bartha-Pál Aba

Az öreg tölgy

Kapaszkodott a sárguló levél, sajnos egyre nehezebben tartotta magát az öreg tölgy ágán.

Nagy szomorúságában, búcsút intett társainak, akik szintén szomorúak voltak, mert ruhájuk egyre kopottabb, egyre sárgásabb, barnásabb lett, – holott ők mindig a szép, üde zöldet kedvelték.

Az öreg tölgy is szomorú volt, hiszen már ő se hajlítottá ágait az ide-oda fújó szél kénye-kedve szerint, öreg volt ő is, mint egy matuzsálem, – aki időnként vidáman nézte, ahogy mókusék kergetőznek az ágai között.

Mókusék, – akik békeességben éltek, komoly házirend volt a családban, néha mégis összeveszett a két mókusfi, hogy kinek mennyi mogyorója, makkja legyen.

Sokszor azon veszekedtek, hogy kinek puhább a fészke, ki hordott több levelet, ágacskát, hogy kényelmes fekvőhelyet készíthessen magának.

Az öreg tölgy bölcsen, csendben hallgatta lakói beszélgetését, a mókusok mellett sok, kedves madárka pihent meg vastag ágain, vagy rakott fészket.

Legkedvesebb lakója, aki állandóan úton volt, fakopács doktor, aki soha úgy nem repült el ott-honról, hogy végig ne kopogtassa a törzsét, vastagabb ágait, -hogy felfedezze azokat a rovarokat, melyek egyre rágják szegény gazdájának házát.

Ha felfedezte a bogárfészket, sajátos hangon közölte madár szomszédaival, - hogy itt a finom falat, itt a terület asztalka, lakmározhatnak kedvükre.

Ilyenkor a madársereg, mint egy jelszóra, a szomszédságból is odarepült, volt ott csivitelés, lakmározás,

öröm-boldogság. Még az öreg tölgy is mosolyogva nézte, csak úgy lengette vékonyabb ágacskáit, mintha integetne vendégeinek a lakoma közben.

Mókusék ilyenkor csendben voltak, vagy átugrottak a szomszédba, néha makkot gyűjtve, gombát keresve.

A levélsereg a fán is örömtáncot járt.

Sajnos ez a kedves, vidám élet, egyre csendesebb, egyre halkabb, magányosabb lett. Hűvösebb szelek kezdtek fújni, a rovarok is ritkábban rágták a törzsét, a madárdalok lassan elmaradoztak, elhallgattak, mókusék állandóan úton voltak, hogy betakarítsák a téli elemózsiát. Már csak a levelek maradtak társul, de ők is egyre fogyatkoztak, - mindenikük búcsúja fájdalmas volt, mintha egy-egy gyereke halt volna meg, úgy érezte magát az öreg tölgy.

Szomorú volt, elkeseredett, gondolatai a nagyon messzi tavasz fele szálltak és azon sóhajtozott, vajon lesz-e tél, bár tud-e csendben egy kicsit aludni, lesz-e tavasza, megéri-e, hogy újra friss rügyek pattanjanak ki öreg ágain, jönnek-e vissza dalos madarai, vagy fiatalabb társaihoz szegődnek, maradnak-e a mókusok, hiszen jó, többszobás házuk van az odúban.

Vajon harkálydoktor nála marad-e, vagy ő is más szállás után néz?

Ezek a szomorú gondolatok jártak fejében, amikor eleredt a csendes, őszi eső, lemosta halkán, csendben pergő könnyeit, melyet szégyellt volna lakói előtt.

Levelei egyre sárgultak, de a még zöldek is elengedték karjukkal a fa ágát, mintegy örök búcsút intve lakásuknak.

Csak a napsugár simogatta végig elhaló sugarával ágait, miután elállt az eső, talán egy halvány reménysugarat küldve neki, hogy ne búsuljon, hiszen mindig van remény, az ős se olyan ördögtől való, a tél, ha szép és fehér takaróval borítja be a tájat, jobban alszik a természet és frissen, megújulva várhatja a tavaszt.

Integetve sugaraival, azt a gondolatot ébresztette az öreg tölgyben, hogy mégis hinni kezdte, szükség van rá, szüksége van az erdőnek bölcs sugallataira, ágai pedig biztonságos otthont adhatnak még a madaraknak, mókusoknak.

Ezzel a gondolattal szenderült el, álomra hajtva leveleit, a már lenyugvó Nap is átadta helyét az egyre fényesebben ragyogó csillagoknak, melyek várták a Hold jövetelét, hogy éjszakai fényben ragyogjon az elcsendesült erdő.

BUDAPEST BARTÓK BÉLA UNITÁRIUS EGYHÁZKÖZSÉG

BBUE emlékőrző estek II.

Ez a szép, színes, mosolygó hölgykoszorú 2024. június 12-én gyűlt össze abból a nemes célból, hogy felidézze unitárius nőközösségeink emlékét. Az est főszervezőjeként és moderátoraként rám hárult a program lebonyolítása, melyhez hathatós támogatást kaptam gyülekezetem elkötelezett, aktív nőtagjaitól. A nyári időpont kiválasztása nem volt véletlen, mivel nőegyletünk névadója és példaképünk, egyben nagy közösség-szervezőnk, Perczelné Kozma Flóra, nekünk csak Flóra vagy PKF, ebben az évszakban született, konkrétan 1864. június 22-én, tehát 160 évvel ezelőtt. Fontosnak érezhette ezt az időpontot, mert 20 évvel később ugyanezt választotta Perczel Ferencsel kötött esküvője napjának is. 1915-ben szintén ezen a napon szállíttatta át a Kerepesi Temetőből Baracskára elhunyt férje hamvait. Mivel Nőegyletünk legaktívabb tagjai nyári születésűek, így most őket is kollektíven felköszönthettük.

Ráhangolónak közösen elénekeltük angolul és magyarul a Come sing a song with me (Jöjj, énekelj velem) című ikonikus dalt, melyet a 2012-es marosvásárhelyi unitárius-univerzalista találkozón tanultunk amerikai vendégeinktől, majd saját képeinkre formáltunk Erdélyben és Magyarországon. Ezt követően meghallgattuk a Flórának ajánlott Nők küldetéséről szóló programversemet felekezetünk egyik legelkötelezettebb tagjának, Hegedüsne Pálfi Csillának tolmácsolásában, aki ugyanazon a napon született mint ő.

Súlyos amforák terhe alatt
Roskadozó kecses nimfák,
Tartsatok ki, faunok ne riasszanak,
Menjetek bátran, friss vidám kedvvel!
Hisz éltető forrásvízre szomjazik ma
A bódító szeszektől ájult világ.

Házi tűzhelyek hűséges őrzői,
Ti szelíd, hosszútűró Hesztiák,
Keverjétek ki titkos kamráitokban
A földi boldogság varázsitalát!
Hisz testi-lelki egészségre vágyódik ma
A vegyszer túltengéstől sorvadozó világ.

Kiskertekben nyiladozó hamvas flórák,
Tiszta szemű, tiszta szívű máriacsírák,
Ti magatok legyetek a csodák,
Istennek ajánlandók a belőletek sarjadó babák!
Hisz üde harmatosságra áhítozik ma
A romlás virágait ész nélkül szaggató világ.

Drága balzsamokkal Jézust becéző Magdolnák,
Egyenes derekúak, belülről vezéreltek,
Szeretkardotok emberül forgassátok,
Szent céljaitoktól magatok eltántorítani ne hagyjátok!
Hisz szilárd hitű, szabadító nőapostol-seregekre
vár ma
A sötétben botladozó, leláncolt lelkű világ.

Estünk központi témáját, az unitárius nőközösségek történetét, egyházközségi, egyházkerületi vagy országos, valamint nemzetközi szinten közelítettük meg.

Az egyházközségi szint bemutatására Jobb Ildikót, volt egyleti titkárt és presbitert, kértem fel, aki jelen volt nőegyletünk 2006 pünkösdi indulásánál, és azóta is mindenben számíthatunk rá. Meghatottan beszélt az előkészítő folyamatról Rázmány Csaba akkori lelkész majd püspök irányítása alatt, akinek javaslatára 2001-ben Bartók Béla nevét vette fel önállósult egyházközségünk, és ugyancsak az ő ötlete volt egy országosnak szánt, de végül tagozati szinten megrekedt nőszövetség létrehozása Perczelné Kozma Flóra elnevezéssel. Megtudtuk tőle, hogy ebben a folyamatban, valamint az ünnepélyes, szalagfelkötéssel egybekötött megalakuló istentiszteleten aktívan részt vett az erdélyi UNOSZ

akkori elnöke, Ferenczi Enikő is, aki később már egyéb területen tevékenykedve sem felejtkezett meg rólunk. Örömmel fogadta például meghívásunkat nőegyletünk tizedik születésnapjának megünneplésére 2016-ban, és ezen az emlékkörző esten is megtisztelt minket a jelenlétével.

Ildikó részt vállalt a legtöbb közös tevékenységből, úgymint szeretetvendégségek, gyermekprogramok, kézműves foglalkozások, kirándulások, konferenciák. Felsorolni se tudná, mi minden történt az elmúlt 18 év alatt.

Ildikó után egyik legaktívabb, presbiternek is megválasztott, gyülekezeti tagunk, Maróthy dr. Tóth Erzsébet, mutatta be 2014-ben indult nyitott nőegyleti önképzőkörünket, mint „*hitüket tetteikben megélni óhajtó, tudatosodásra, öntudatosodásra törekvő, egymásra és Istenre figyelő nők interaktív szeretetközösségét*”. Ennek kapcsán megosztottuk a résztvevőkkel az ott megfogalmazott életvezetési tanácsainkat, „*parancsolatainkat*”, mintegy szembeesítve őket saját elvárásaikkal önmagukat illetően. Később gyülekezeti szintre emelkedve, az önképzőkör havonta kínált tartalmas és jó hangulatú öszszejöveteleket az érdeklődők számára nyolc éven keresztül. Még a covid járvány idején is alkalmat adott személyre szabott tanulmányok készítésére és megosztására egymás között.

Jómagam tömondatokban elmeséltem, hogyan, mikor tértem be a Bartók Béla Egyházközségbe és milyen közösségi álmaimat sikerült ott sok-sok munkával megvalósítanom. Első álmom az volt, hogy országos női találkozók keretében gyűjtssem egybe a magyarországiakat. Erre 2013 áprilisában valóban sor is került itt a „*Hőgyesben*” a három budapesti egyházközség összefogásának eredményeként.

Ugyanezen év augusztusában találkoztunk Magyarokúton a Nagy Ignác utcaiak szervezésében, 2014 májusában pedig Hódmezővásárhelyen. A 2015. júniusában tartott pestszentlőrinci találkozó során jött létre, az erdélyi UNOSZ mintájára, hivatalos egyháztársadalmi szervezetként, belső jogi személyként, a Magyarországi Unitárius Nők Országos Szövetsége (MUNOSZ). Ennek a szervezetnek részletesebb bemutatására kértem fel nőegyletünk elnökét, MUNOSZ jegyzőt, Zomboriné dr. Pap Zsófia presbitert, akivel szorosán együttműködve szerveztük meg ezt az emlékkörző estet.

2014-ben valósult meg második közösségi ál-

mom, egy önképzőkör a fővárosi unitárius nők bevonásával. Erdélyi delegációt fogadtunk Székely Kinga Réka lelkésznő vezetésével. Nyitottak maradtunk más felekezeti érdeklődőkre is. Harmadik közösségi álmom volt egy saját nőszövetségi kiadvány megjelentetése, mely 2015-ben vált valósággá. A négy egymást követő Flóra-füzetben megtalálható minden lényeges törekvésünk és eredményeink leírása, módszertannal együtt, mintegy mintául szolgálva a jövő generációk számára is.

Zsófi diaképek kivetítésével mutatta be a MUNOSZ konferenciák történetét 2016 és 2023 között. 2016 őszén Kocsord látta vendégül a résztvevőket. 2018 tavaszán Nőegyletünk pár tagja meglátogatta az ottani gyülekezetet, és ennek során valóban sikerült rálátniuk mindennapi életükre, gondjaikra, örömeikre, és rengeteg élményben volt részük. 2017-ben a Nagy Ignác utcaiak (BUE) rendezték a közgyűlést, 2018-ban pedig ismét mi „Szabad Lélek, szabad Ember, szabad Nő” címmel, amikor tisztújításra is sor került. 2019-ben még volt egy konferencia Lőrincen, utána viszont a covid és egyéb akadályok miatt egészen 2023-ig kellett várni a következőre itt nálunk a Hőgyes Endre utcai templomban és gyülekezeti teremben.

Első egységtalálkozónk után egyes résztvevők szájából elhangzott a „*történelmi*” jelző is. Ennek jogosultságát a jövő fogja eldönteni. Akárhogyan is alakul „*vállalkozásunk*”, tetszetős az alábbi párhuzamba állítás. 1913-ban Budapesten a Magyar Királyi Zeneakadémián a nők választójogának megszerzéséért nemzetközi kongresszust szerveztek többek között az unitáriusokat képviselő Perczelné Kozma Flóra részvételével. 1933-ban megalakult az első független nőszövetség Erdélyben, és 2013-ban megkezdődött a magyarországi unitárius nőmozgalom egységesülési folyamata. Ezekhez a jeles dátumokhoz hozzátehetnénk 2023-at, amikor lehetőséget teremtettünk magunknak az eredeti célok mentén megfogalmazandó újrakezdéshez.

Mint már említettem, a MUNOSZ mintája az UNOSZ volt, de amikor létrejött, akkor már egysé-

gesült a második világháború után két különálló szervezeti egységre szakadt Magyar Unitárius Egyház. Így jelenleg a két országos nőszövetség egy-egy egyházkerület, a magyarországi és az erdélyi unitárius nőtagokat tömöríti. Az erdélyiek 1992-ben alakultak újjá, és azóta is igen szervezetten, a központi vezetés erkölcsi és anyagi támogatását élvezve, működnek. A kb. 1700 tagot számláló és 93 gyülekezethez tartozó UNOSZ élén egy 29 tagú választmány áll, évente két kihelyezett közgyűlést hívnak össze, évközben különböző tanfolyamokat, tréningeket, tanácskozásokat tartanak. Szociális téren szorosan együttműködnek a Gondviselés Segélyszervezettel, Nők világa címen saját negyedéves kiadványban illetve az egyház által kiadott Unitárius Közlöny című havilapban számolnak be tevékenységükről. 2018-ban kiadtak egy magyar-angol kétnyelvű női imakönyvet is, melyből mi kozmaflórások a következő évben felolvastunk egymásnak önképzőköri foglalkozásaink keretében. A 2013-as ürmösi tisztújító konferencián Ildikó és jómagam átadtuk saját hímzésű háromszögünket a vándorabroszba, tudósítottunk az eseményről az itteni Unitárius Életben, sok emlékfotót készítettünk, vers is született a különleges esemény hangulatáról. Ezt a mostani emlékkörző estünk résztvevőivel együtt énekeltük el először nagy derűség közepette az A horgosi csárda című népdal dallamára.

Fehér falú templom közelébe
Gyülekezik az asszonyok java, szépe.
Unitáriusoknak és az egész falunak örömére.

Vonul a sok zászlós énekelve
Magas dombnak, magas dombnak tetejére.
Bemennek a szent helyre Egy Istenük elébe hála telve.

Megszólal a templom orgonája,
Kezek összekulcsolódnak az imára.
Minden elcsendesedik, szív kapuja megnyílik áhítatra.

Szív után a lélek szava szólal.
Egyesülünk, egyesülünk! - száll az óhaj,
A teremtő Lélekkel és a többi emberrel békekességben.

Gyakoroljuk együtt a türelmet,
Hallgassuk meg, hallgassuk meg elnökünket.
Aki minket összetart, példát mutat, szárnyat ad
szeretettel.

Angolul beszélő, jól képzett tagjain keresztül az UNOSZ hagyományosan szoros kapcsolatokat ápol az amerikai gyökerű unitárius-univerzalista nőközösségekkel is. Ők együtt szervezték a 2012-es marosvásárhelyi világtalálkozót és az idei kolozsvárit is. Többen a szervezet irányításában is részt vesznek.

Akkor lássuk egy kicsit közelebbről, kik ezek az unitárius-univerzalisták, mióta léteznek, milyen célkitűzéseik vannak. Ezekre a kérdésekre adta meg a választ Léta Erika tiszteletes asszony, nőegyletünk titkára, MUNOSZ alelnök, aki két konferenciájukon is részt vett. Megtudtuk tőle, hogy a Magyar Unitárius Egyház amerikai megfelelője az Unitarian Universalist Association, azaz Unitárius Univerzalista Egyesület. A UUA több mint 1000

közösség érdekképviselőjét látja el elsősorban Észak-Amerikában. Az egyesület az 1793-ban alapított Univerzalista Egyház és az 1825-ben alapított Unitárius Egyház egyesüléséből jött létre 1961-ben. Ennek a közösségnek a női ága 2009-ben Houstonban alakult önálló, nemzetközi szervezetté, saját célkitűzésekkel International Convocation of Unitarian Universalist Women (ICUW) néven. Miután felfedezték 16. századi erdélyi gyökereiket, ott tartották második találkozásukat 2012-ben Marosvásárhelyen Egyensúlykeresés a változó világban címmel. Erről a találkozóról már sokunknak vannak emlékképei.

A harmadikra 2017-ben került sor a kaliforniai Monterey-ben, ahol a mi nőegyletünket Léta Erika és Tóth Zsóka képviselte. A negyedik pedig az UNOSZ közgyűléssel párhuzamosan ismét Erdélyben lesz megtartva idén szeptember 5 és 8 között, ezúttal Kolozsváron, ahol mi magyarországiak ezúttal is szép számmal szeretnénk megjelenni. Közös céljaink tudatosítására az itteni egyházunkat hűségesen szolgáló Nyíredy-család leszármazottja, mai születésnaposunk, Judit, előadásában meghallgattunk egy amerikai unitárius-univerzalista nőtestvérünk által írt, és egy erdélyi nőtestvérünk által lefordított Imát az Imák és Elmélkedések című kötetből, majd pedig együtt felállva utána mondtuk a szövegét.

Addae Ama Kraba, Amerikai Egyesült Államok
Farkas Izolda fordítása

IMÁDSÁG AZ EGYSÉGÉRT

Szeretnek és fénynek forrása!
Az emberiség családjának része a mi életünk is.
Az egymás felé irányuló nyitottságunkkal,
és a közös szívdobbanásba vetett reménységgel,
Téged keresőként,
mint egységgé kovácsolt életet,
helyezzük kezedbe magunkat,
hogy megtaláljuk egymás hangjának
teljesebb, tisztább megértését,
hogy megerősítsük egymásban az elhatározást,
szükség van egymás ápolására, lelkesítésére.
Újítsd és erősítsd meg bennünk azt a képességet,
hogy megláthassuk egymásban az igaz lelket!
Hálás szívvel mondunk köszönetet a barátság aján-
dékáért,

a beszélgetésekben az egymással megosztott élményekért.

Tarts meg bennünket az épség és egészség biztonságában,

az igazságosság tűzében és a szeretet fényében!

Ámen

Ezzel zártuk estünk informatív részét, és áttértünk a kötetlenebb másodikra, melynek során megcsodáltuk az alkalomra elhozott és kiállított nőközösségi emléktárgyainkat, megbeszéltük személyesebb dolgainkat, és közös asztalon elfogyasztottuk a magunkkal hozott finomságokat. De nem lennénk nők, ha nem készítettünk volna erre az alkalomra is apró ajándékokat, megőrzendő emléktárgyakat Nagy Ignác utcai vendégeinknek és egymásnak. A Zsófi által nekem is készített szívvecskés tüllzacskóban a következő megszívlelendő PKF-idézetet találtam:

„A tanulás tulajdonképpen végcélja nemcsak a puszta tudás, hanem a minden tekintetben való erkölcsi haladás.”

Az általam viselt pólóra pedig (nem véletlenül) ez volt nyomtatva: „Open your mind!” vagyis „Tárd ki az elméd!”

A magyarországi unitárius nőközösségek története elválaszthatatlanul összekapcsolódik Perczelné Kozma Flóra, ezidáig egyetlen nőapostolunk és bibliás nagyasszonyunk, nevével. Ő volt az 1910-ben alakult UNOSZ első budapesti elnöke, az 1919 januárjában létrejött Magyar Asszonyok Szövetségének (MANSZ) bizottsági tagja, az ugyanakkor alapított Magyar Protestáns Nők Országos Szövetségének társelnöke, és az ő kezdeményezésére jött létre 1922-ben a Magyar Unitárius Nők Szövetsége (MUNSZ) is. 1925 december 31-én bekövetkezett halála után szintén az ő szellemiségét követve hozták létre 1927-ben a Perczelné Kozma Flóra Unitárius Leányegyletet. Mindezen szerveződések be lettek tiltva a szocialista-kommunista rendszerek idején, de amint lehetőség kínálkozott, újból életre keltek, mert igény volt rájuk.

Továbbra is vallom, hogy az alapokon dől el egyházunk jövője. A hierarchia változik, a gyülekezet marad vagy szétszéled. Ne felülről várjuk az utasításokat, hanem demokratikusan találjuk ki és valósítsuk meg a szabad önszerveződés különböző formáit közös célok elérése céljából!

Chehadé-Boér Judit

A Bartók Béla Unitárius Futókör szárnybontogatása – Két nyári futóesemény összefoglalója

A Bartók Béla Unitárius Futókör az elmúlt időszakban két sporteseményen is bizonyította összetartását és kitartását. Az újonnan alakult közösség mindkét alkalommal felejthetetlen élményeket szerzett, tovább erősítve a csapat szellemiségét.

Első hivatalos verseny – „30. Futóest a Hősök terén”

Június 29-én a futókör részt vett első hivatalos versenyén a „30. Futóest a Hősök terén” rendezvényen. A 30 fokos hőség és a forró aszfalt sem riasztotta el a kilenc elszánt futót, akik összesen 58 kilométert teljesítettek. Varga László, Zombori György Zoltán, Tóth Izabella, Jakab Júlia, Orbán Ernő, Zombori György Mózes, Köpe Ábel, Léta Judit és Orbán Emese kitartása példaértékű volt.

Az esemény nem csupán egy sportverseny volt, hanem egy közösségi élmény is, ahol a résztvevők minden egyes lépésükkel megerősítették a csapat összetartását és a közösség erejét. A versenyzők köszönetet mondanak mindazoknak, akik támogatták őket, akár a helyszínen, akár otthonról szurkoltak nekik.

Második megmérettetés – „Sri Chinmoy 2. Keresztúri Öntúlszárnyalás Futófesztivál”

Alig másfél hónappal később, augusztus 4-én a csapat újra összegyűlt, hogy részt vegyen a „Sri Chinmoy 2. Keresztúri Öntúlszárnyalás Futófesztiválon”. Varga László, Orbán Ernő, Köpe Csaba, Zombori György, Tóth Izabella, Jakab Júlia, Léta Judit és Köpe Ábel álltak rajthoz ezen az árnyas erdei pályán.

Az útvonal különleges élményt nyújtott a fák között kanyargó ösvényeivel, ahol a természet nyugalma és friss levegője tette felemelővé a mozgást.

Az esemény bensőséges hangulata és a csapat együttműködése újra felemelő élményt nyújtott a résztvevőknek, a zöld környezet békéje üdítően hatott a megfáradt futóinkra.

A csapat örömmel tapasztalta meg ismét a közös futás erejét, és köszönetet mondtak mindenkinek, aki hozzájárult az „EGYÜTT” csodájához.

Felhívás új tagok jelentkezésére

A Bartók Béla Unitárius Futókör továbbra is várja a lelkes amatőr unitárius futóbarátait a teljes magyarországi egyházkerületből. Ha szívesen csatlakoznál csapatunkhoz akár egy verseny erejéig is, ne habozz jelentkezni! Könnyű lábakat és felemelő élményeket kívánunk mindenkinek.

Orbán Emese ■ BBUF

Rövid hírek a nyári időszakról

Legutóbbi lapszámunkban beszámoltunk dr. Szent-Iványi Ilona lelkész kibúcsúzó istentiszteletéről és az ünnepekről.

Lelkészünk nyugdíjba vonulása után Kriza János püspöki helynök úr 2024. június 17-től, kinevezte Léta Sándort, a Bartók Béla Egyházközség lelkészét, hogy a következő lelkész kinevezéséig végezze el a beszolgáló lelkészi feladatokat. Léta Sándor – a gyülekezet nagy öröme – maradéktalanul eleget tett a feladatnak, és a kánikula ellenére, Giba Ferenc gondnokkal egyetértésben végig vitték a lelkész választás bonyolult folyamatát.

A lőrinci gyülekezet hálásan köszöni Léta Sándor lelkész úr áldozatos munkáját.

A hosszú, forró nyár Pestszentlőrincen közgyűlésekkel, presbiteri ülésekkel telt. Űde színfolt volt, hogy Szent-Iványi Ilona lelkész 4 kereszteleési és két esketési szertartást végzett Lőrincen.

Ugyanakkor szomorú szívvel búcsúztunk a gyülekezet legidősebb tagjától, a Homoródalmásról származó Dandóczy Ida nénitől, aki 99 éves korában szólított magához az Űristen. Ida néni, amíg tehetett, lányával és vejével rendszeresen jött a templomba, élt az Űrvacsora jegyeivel. Emléke legyen áldott!

A gyülekezet kérésére Szent-Iványi Ilona lelkész-nő még végig viszi a 18. kerületi pályázatok lebonyolítását és elszámolását.

A gyülekezet úgy döntött, hogy meghívással tölti be a megüresedett lelkészi állást, és a presbitérium javaslatára meghívták bemutatkozó istentiszteletre Krizbai Béla, Bukarestben élő, állományon kívüli lelkészt, aki elvállalta a felkérést.

A bemutatkozó istentiszteletre július 28-án, vasárnap került sor, melyet szeretetvendégség és kötetlen együttlét követett.

Majd az augusztus 4-én tartott egyházközségi rendkívüli közgyűlés úgy határozott, hogy meghívja Krizbai Béla lelkészt a gyülekezet lelkészi állásába.

Ft. Kovács István püspök úr és Nt. Kriza János püspöki helynök úr 2024. szeptember 1-i hatállyal kinevezte Krizbai Bélát az egyházközség rendes lelkészének.

Izgatottan várja a gyülekezet Krizbai Béla beköszönő szolgálatát, a szeptember 8-i vasárnapi istentiszteleten, aki a gyülekezet 8. lelkésze a sorban a megalakulástól kezdve.

Ezzel egy új fejezet kezdődik a gyülekezet életében.

Reményeink szerint a már megkezdett parókia-építési projekt folyamat is zökkenőmentesen megvalósul!

Giba Ferenc ■ GONDNOK

KOCSORDI UNITÁRIUS EGYHÁZKÖZSÉG

Kocsord

Eseményekben gazdag nyárról számolhatunk be a Kocsordi Unitárius Egyházközség életében. A teljesség igénye nélkül csupán felvillantunk néhány epizódot.

A Látogatóközpontban sok érdeklődőt köszönthettünk. A vendégek között lengyel zenészek is voltak, akik felkutatták az ottani unitáriusok zsoltár feldolgozásait. Kifejezetten Kocsord unitárius temploma volt az úticéljuk.

A helyi Bútorfestő Szakkör június 27-én 7-én Látogatóközpontunkban rendezte meg legújabb kiállítását, melynek keretében a saját hagyományainkat is felelevenítették. Harsányiné Ricsey Boglárka Kebli tanácsosunk vezetésével templomunk néhány kazetta mintáját is megfestették. Nagyszámú közönség érdeklődését keltette fel ez a sikeres kiállítás.

Augusztus 20-át ökumenikus istentisztelet keretében közösen ünnepeltük a Kocsordi református templomban. A szószéki szolgálatot Bartha Mária Zsuzsanna unitárius lelkész, az új kenyér ünnepi úrvacsorai ágendát Szalay Kont esperes úr végezte.

Egyházközségünk vendége volt Julie Steinbach (Clermont, Kalifornia, Nőszövetség vezető). Augusztus 24-én szombaton részt vettünk a Kraszna

Party Falunapon. Ez úton is köszönjük Bakos Róbert polgármester úr meghívását. Julie asszony a főzőverseny zsűrijében kitűnően teljesített, jó híret vitte Kocsordnak.

Vasárnap augusztus 25-én az istentiszteletet keretében előadást tartott az amerikai és a Fülöp szigeteki unitáriusokról. Ezt követően szeret vendégségre került sor, melyet Harsányi Imréné Olga asszonynak köszönhetünk.

Külön említést érdemel Csanálosi Károlyné Rozika gondnok asszony szíves vendéglátása, mellyel megtisztelte vendégünket.

Szeptember 2-án megnyílt az iskola kapuja. A Kocsordi Jókai Mór iskola évnyitóján Isten áldását kértük az új tanévre.

GYŐRI (ÉSZAK-DUNÁNTÚLI) UNITÁRIUS SZÓRVÁNYEGYHÁZKÖZSÉG

Istennek hála, a nyári hónapok alatt megszervezésre kerültek szabadtéri istentiszteletek. Közös akarrattal és munkával beszereztük azokat a kellékeket,

BUDAPEST NAGY IGNÁC UTCAI UNITÁRIUS EGYHÁZKÖZSÉG

Nyári Események

Június 1. A hónap első napján tisztújító közgyűlésre került sor, ahol az új gyülekezeti tisztségviselőket választották meg. A gyülekezet gondnoki szolgálatát Buzogány Zoltán folytatja, a jegyzői tisztséget dr. Fori Hajnal tölti be, míg a pénztárnoki feladatokat Bencze Margit látja el. Az új presbiterek: dr. Faluvégi Mátyás, Bernáth Márta, Béres-Muszka Ibolya, Orbán Erika, Vajda László, Tim Katalin, Tóth Krisztina, dr. Kelemen Ottó Sándor, Bodor István Botond, Kecskés Ildikó, Jakabné Szávuly Jolán és Demján Szabolcs. Az egyházkerületi jelölőbizottság tagjai dr. Fori Hajnal, dr. Faluvégi Mátyás és Bencze Margit lettek. Az egyházkerületi közgyűlési tagok dr. Faluvégi Mátyás, dr. Fori Hajnal és Soós Judit.

Június 9. A tan- és évadzáró családi istentiszteletre került sor, ahol dr. Czire Szabolcs lelkész köszöntötte a gyülekezetet. Dr. Ferenczi Enikő történetmesélésével gazdagította a fiatalokat, Bartha-Pál Aba lelkész a szószéki szolgálatot végezte, míg Fodor Ilka Borbála a közös énekést vezette. A hittanok-

amelyek nélkül nem lehetett volna megvalósítani a nagy hőségben az istentiszteleteket. Az egyházközség az Unitárius Alapítványnak köszönhetően székeket vásárolt, a gondnok úr pedig napernyőket hozott. A közös imádság után szeretetvendégségekre került sor a hívek jóvoltából sütemények, pogácsák, frissítők érkeztek, melyeket közösen elfogyasztottuk a lelkészi lakás udvarán található diófa árnyékában. A hosszú és kötetlen beszélgetések során jobban megismertük egymást, és együtt szőttük a jövőbeni terveink hálóját.

Őszől elkezdjük a gyülekezeti káté és hittanórákat. Valamint a szeptemberi hónapban sorra kerül és egész hétfévi közmunka, amikor a lelkészi lakás udvarán található melléképület tetőzetének teljes cseréjére került sor. Az asszonyokkal közösen fogunk főzni. Gyermekkel pedig sütni. Istenben bízva, nem csak munkával, hanem értékes együtt töltött percekkel is gazdagodni fogunk.

tatók nevében Bernáth Márta köszöntötte a diákokat és a szülőket. Az istentisztelet végén a MUE ME jóvoltából ajándécsomagokat kaptak a diákok. Ezt követően közös szeretetvendégségre került sor a Pecz Samu Teremben.

Június 12. Az Idősek Klubja szervezésében a Szemlő-Hegy-Barlang látogatására került sor, amely érdekes és tartalmas élményekkel gazdagította a résztvevőket. Ugyanezen a napon a Nőszövetség tagjai a Bartók Béla Unitárius Egyházközség Nőszövetségének meghívására közös alkalmon vettek részt.

Június 16. A konfirmációs ünnepségen 21 fiatal tett bizonyosságot hitéről. Az istentiszteletet dr. Ferenczi Enikő, dr. Czire Szabolcs és Bartha-Pál Aba lelkészek vezették. A gyülekezet gondnoka, Buzogány Zoltán is köszöntötte a konfirmáló fiatalokat, míg a szülők nevében dr. Rokolya Gábor mondott köszönetet.

Június 19. Az újonnan megválasztott presbiterek gyűlésére került sor, ahol az ismerkedés volt a fő téma. A jelenlevők megfogalmazták a jövőre tekintő egyházi víziójukat, ami alapot adhat a közösség jövőbeni fejlődéséhez.

Június 20. A Könyvklub szervezésében Szabó Magda *Az ajtó* című mű olvasásélményeinek a megosztására került sor.

Június 28. Elekes Attila André utazó, fotóművész vezetésével az „Utazz velem...” program keretében a résztvevők Dalmáciába látogattak. A program során csodálatos fényképeket tekinthettek meg, amelyek gazdagították a résztvevők kulturális élményeit.

Június 29. A Múzeumcsoport keretében látogatásra került sor az Andrassy út 60. szám alá, ahol a résztvevők a Terror Háza Múzeumban vettek részt vezetett látogatáson. Az élmény sokkoló volt, de elengedhetetlen része volt történelmi ismeretek bővítéséhez.

Július 14. Dr. Czire Szabolcs lelkész vezetésével az idei konfirmált fiatalok részt vettek a Konfirmáltak Erdélyi Mozgótáborában. Az esemény lehetőséget biztosított a fiatalok számára, hogy új élményekkel és tapasztalatokkal gazdagodjanak, miközben erősítették hitüket és közösségi kapcsolataikat.

Július 27. Gyülekezeti látogatásra került sor a Semmelweis Orvostörténeti Múzeumban, ahol a résztvevők bepillantást nyerhettek az orvostudomány történetébe és fejlődésébe. Az esemény segítette a gyülekezet tagjainak megérteni az orvostudomány jelentőségét és fejlődését.

Augusztusban az Erasmus+ program keretén belül gyakorlati munkát végzett a gyülekezetben László Orsolya, V. éves teológiai hallgató, a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet diákja. László Orsolya tevékenysége hozzájárult a gyülekezet napi életéhez és segítette a közösségi munkát.

Augusztus 8–12. Balatonszepezden került sor a TiniTitok táborra, amely a 14-17 éves korosztálynak szólt. A tábort dr. Ferenczi Enikő, Czire Ráhel Orsolya, Czire Hanga Debora, dr. Czire Szabolcs, Lőrinczi Levente, Barabás Lili és Búza Bence Dániel vezették. Részletesebben a cikkben.

Augusztus 15–18. A gyülekezetből tíz fiatal nagy lelkesedéssel vett részt az ODFIE által szervezett tusnádfürdői ArtZ Összművészeti Fesztiválon, Bartha-Pál Aba lelkész kíséretében. Az esemény lehetőséget nyújtott a fiatalok számára művészeti élményekre és kulturális gazdagodásra.

Augusztus 31. A presbiterek és munkatársak képzésére került sor. Az esemény célja volt a gyülekezeti munka hatékonyságának növelése, a csapatmunka erősítése és a közösségi feladatokkal kapcsolatos tudás bővítése.

Bartha-Pál Aba

Egyházkerületi jelentések

Jegyző jelentése a 2023. június 4. és 2024. május 15. közötti időszakról

„Boldogok, akik békét teremtenek, mert ők Isten fiainak neveztetnek.” Máté 5,9

Nagytisztelendő Egyházkerületi Közgyűlés!

A Magyar Unitárius Egyház 2012-ben újjászerveződött egységes egyházi szervezetbe. A 2012. júniusi Főtanácson elfogadott új Szervezeti és Működési Szabályzat (SzMSz) alapján a Magyarországi Egyházkerületben harmadik alkalommal 2020. november 07-én jegyző megválasztására került.

A jegyző hatáskörét és kötelességeit az SzMSz 147-148-149-150-151.§ és 171§. határozza meg, melynek alapján a sajátos jogállásból következően a püspöki helynök közvetlen helyettese.

2013. januárjában vettem át ezt a tisztséget, immár a harmadik ciklusom végén járok. Igyekeztem a munkámat mindvégig tisztességgel becsülettel végezni. A jegyzői feladatokon túl az Egyházkerületi Hivatal és az Elnökség munkáját, adminisztrációját is segítem.

Ezen túlmenően koordinálok országosan az iskolai hitoktatást, tudományos fokozatomnak megfelelően konferenciákon, egyetemeken adok elő és 40 éves nagyon jó ökumenikus kapcsolataim miatt hivatalosan is képviselem az egyházat négy szervezetben és baráti szinten is tartom a kapcsolatot más felekezeti lelkészekkel, püspökökkel.

Fentiek okán a jelentésem kitér erre a sokrétű tevékenységre is.

1. Egyházi tanácskozások, találkozók, ünnepségek

A 2023-24. évben részt vettem jegyzőként az elnökségi, lelkészi, EKKT, közgyűlés ülésein, az Egyházkerületi Vizsgálószerk munkájában, ezekről jegyzőkönyvet készítek, melyeket mellékletekkel ellátva, aláírva az egyházi iktatóba leadom.

2013. óta – mióta jegyző vagyok – az összes testületi ülés jegyzőkönyve mellékletekkel együtt digitálisan is megtalálható.

Az elmúlt egy esztendőben 21 jegyzőkönyvet írtam.

MUE ME ELNÖKSÉGI ÜLÉSEK:

Az egyházkerületi elnöksége általában havonta egy alkalommal tanácskozik.

A napirendi pontokat és az ülésről felvett emlékeztetőket és a határozatokról szóló kiértékeléseket a jegyző készíti el.

MUE ME Elnökségi ülések főbb témái:

- Elnökség kidolgozza az éves eseménynaptárt igazodva a kolozsvári főhatósági időpontokhoz;
- Elnökség foglalkozott az Unitárius Élet egyházi kiadvány helyzetével, Pap Gy. László lelkészt bízta meg a főszerkesztői tevékenységgel;
- Elnökség folyamatosan áttekinti az egyházi ingatlanok felújításának helyzetét;
- Elnökség rendszeresen foglalkozik az iskolai hitoktatás kérdésével, melynek fővárosi beosztása, az előző évi nehézségek után, 2023. szeptember 1-től ismét rendes kerékvágásban halad;
- Elnökség alapos és körültekintő utánajárás után rendezte a szülési szabadságon lévő lelkésznők állami és egyházi juttatásának kérdését;
- Elnökség örömmel hagyta jóvá a Budapesti Egyházközség második lelkészi állásának létesítését és komoly összeget fordított a lelkészszolgálati lakásának teljes felújítására;
- Elnökség előkészíti az Egyházkerületi Képviselő Tanács üléseinek napirendi pontjait;
- Elnökség külön megbeszélést folytatott a pest-

szentlőrinci parókia építésével kapcsolatban és megbízta a teljeskörű műszaki és projekt vezetéssel Szász János mérnök testvérünket.

EGYHÁZKERÜLETI KÉPVISELŐ TANÁCS

ÜLÉSEI (EKKT)

Az adott időszakban 2 EKKT ülést hívott össze az Elnökség. Ezek főbb témái, határozatai a következők voltak:

- EKKT vitatja meg és fogadja el az egyházkerület előző évi gazdálkodásának zárszámadását;
- Az EKKT meghatározta a közgyűlési napirendi pontokat, annak idejét és helyét;
- EKKT folyamatosan figyelemmel kíséri az iskolai hitoktatás helyzetét, melynek a felelőse a jegyző. Az iskolai év végén a hittanos gyermekeknek tanévzáró ünnepség megtartásáról döntött a testület;
- EKKT kíséri figyelemmel az egyházi ingatlanok állapotát, felújítását és értékbecslését;
- EKKT hatáskörébe tartozik az Unitárius Élet kiadásának aktuális helyzete;
- EKKT határozott a BUE második lelkeszi állásának létrehozásáról;
- EKKT javaslatot tesz a Közgyűlésnek a Szervét Mihály díjra és a tiszteletbeli címekre.

LELKÉSZI ÉRTEKEZLETEK

Az elmúlt egy évben 2 Lelkeszi értekezletet hívott össze a püspöki helynök úr.

Főbb kérdések, témák:

- lelkeszi ügyvitel menete, előírások, lelkészekre vonatkozó szabályok;
- Püspöki helynöki vizsgálószerk időpontjainak meghatározása;
- beszámoló az egyházközségek életéről;
- Szabó Csengele szülési szabadsága alatt az istentiszteleti szolgálatok helyettesítése;
- találkozás a Gondviselés Segélyszervezet új elnökével;
- Dr. Fabiny Tamás evangélikus püspök előadása.

2. Iskolai hitoktatás

2014. szeptember óta az elnökség megbízásából országosan adminisztrálom a kislétszámú iskolai hitoktatói csoportokat. A szöveges beszámolókat megírom a minisztériumnak, valamint erről a tevékenységről rendszeresen beszámolok az EKKT üléseken. Én is tartok iskolai hittanórákat, már 10 éve. Az elmúlt évben 142 iskolai hittanórát tartottam, mely 280 munkaórát jelent.

3. Ökumenikus kapcsolatok

Jegyző 33 éve vesz részt aktívan a *Magyar Ökumenikus Segélyszervezet* (korábban Szeretetszolgálat) munkájában. Ennek a szervezetnek a két nagy protestáns egyházzal együtt egyházunk is alapító tagja volt. Negyedik ciklusban választottak meg a Felügyelő Bizottság elnökének. Rendszeresen részt veszek az FB üléseken, a rendezvényeken és az Adventi kampánynyitó ünnepségen. A Segélyszervezet éves forgalma 20 milliárd forint. A szervezet jószolgálati nagykövete: dr. Lévai Anikó.

Jegyző az elnökség megbízásából 2013-ban átvette a leköszönő Balázs Lászlótól a *Magyar Bibliatársulat Alapítvány* kuratóriumi és elnökségi helyét, évente 5 alkalommal vettem részt ennek rendezvényein, ülésein, valamint az Adventi összejövetelen a főtitkár felkérésére áhitatot tartottam.

Jegyző részt vesz a *Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa* közgyűlésén, rendezvényein meghívott vendégként. Kriza János püspöki helynökkel együtt mindent elkövettünk, hogy az unitárius közösség hivatalosan is szorosabb kapcsolatba kerüljön az Ökumenikus Tanáccsal, 7 alkalommal tárgyaltunk a tagesyházak püspökeivel, vezetőivel.

Jegyző elnökség megbízásából öt éve elnökségi tagja a *Keresztény Zsidó Tanácsnak*, melynek elnöke Székely János katolikus püspök. Ennek minden ülésén részt vettem. 2024. májusi közgyűlésen a szervezet alelnökének választottak meg.

Választás útján elnökségi tagja vagyok a *Keresztény-Zsidó Társaságnak*, melynek elnöke dr. Fabiny Tamás püspök. Az elmúlt évben az elnökségi ülésen a konferencián 2 előadást tartottam.

4. Tudományos munka

Előadásokat tartottam a Károli Gáspár Református Egyetem Bölcsészeti és Teológiai Karán, vallás tudomány és egyház ismeret témakörben.

2024-ben előadást tartottam a Keresztény Zsidó Társaság konferencián a vallásközi párbeszéd nehézségeiről.

Részt vettem – Kaveczkiné dr. Farkas Katalin felügyelőgondnokkal – az International Association for Religious Freedom konferenciáján 2023. szeptemberében Kolozsváron. Korábban 2001-

2005. között ennek szervezetnek voltam az európai titkára.

Végül köszönöm a Közgyűlésnek a belém vetett bizalmat, és igyekszem munkámat a hátralévő időszakban is – a Gondviselő segítségével – alaposan, átláthatóan és tisztességgel elvégezni. Kérem a jelentésem elfogadását.

Budapest, 2024, május 10.

Dr. Szent-Iványi Ilona
lelkész, jegyző

Felügyelő gondnoki jelentés a 2023. június 3 – 2024. május közötti időszakról

Felügyelő gondnoki beszámolómban összefoglalom a 2023. évi közgyűlés óta eltelt időszak fontosabb történéseit, eredményeit.

Tagja vagyok a Főtanácsnak, a Zsinatnak, az Egyházi Képviselő Tanácsnak (EKT), az Egyházkerületi Képviselők Tanácsának (EKKT) és az Egyházkerületi (MUEME) Közgyűlésnek, valamint a Vallásszabadság Egyesületnek (Kolozsvár), a Nőszövetségnek, a Gondviselés Segélyszervezetnek, és kura-tóriummi tagja vagyok az Unitárius Alapítványnak.

Az Egyházkerületi Elnökségnek hivatalból tagja a felügyelő gondnok is. Az Elnökség általában havi gyakorisággal – szükség esetén ennél gyakrabban is – ülésezett. A több órán át tartó üléseken részt vettem, a határozat-hozatalokban közreműködtem. Az elnökségi üléseken megtárgyalt kérdések közül említek néhányat: iskolai hitoktatás, folyamatban lévő és lezárult beruházások, felújítások, szerződések helyzete, az EKKT, illetve a Közgyűlés elé terjesztendő anyagok, vizsgálószéki vizsgálatok előkészítése, a média helyzet javítása, lelkesi állások betöltése, táborok szervezése, zárszámadások (MUEME, Unitárius Alapítvány, Heltai Kft. stb) vizsgálata.

2023. június 3-án részt vettem az Egyházkerületi (MUEME) Közgyűlésen, Kocsordon. Ennek napirendi pontjai között szerepelt – a vezető tisztviselők, intézmények és társadalmi szervezetek beszámolóin kívül – a közösségi média helyzete, a pestszentlőrinci és a füzesgyarmati szolgálati lakás

helyzete, a Nyíregyházi Unitárius Leányegyház-köztség létrehozása és a Bartók Béla Unitárius Egyházköztség belső jogi személyiséggé válása.

A Közgyűlés jóváhagyta a MUEME zárszámadását. Határozatot hozott a 2023. évi Szervét Mihály díj odaítéléséről (Dr. Szent-Iványi Ilona).

Az Unitárius Alapítvány 2022. évi működéséről beszámolót készítettem, amelyet jóváhagyott a Közgyűlés.

2023. június 9-én részt vettem az EKT ülésén, Kolozsváron, amelynek napirendjén számos beszámoló (főhatósági tisztviselők beszámoló, gazdasági jelentések) szerepelt.

Ugyanaznap került sor a Vallásszabadság Egyesület Közgyűlésére, Kolozsváron, amelyen az egyesület tagjaként részt vettem. Napirenden szerepelt az Egyesület vezetőinek és elnökségi tagjainak megválasztása.

2023. június 11-én részt vettem a hittanos növendékek Pestszentlőrincen tartott tanévzáró ünnepségén.

2023. augusztus 14-20. között rendeztük meg a gyermekeknek az OUT táborát Magyarokúton, az egyházkerület anyagi támogatásával.

2023. augusztus 27-én került sor Bartha-Pál Aba bemutatkozó istentiszteletére, a Budapesti Unitárius Egyházköztség templomában, amelyen részt vettem.

2023.szeptember 4-6. között került sor az IARF (International Association for Religious Freedom)

kongresszusára, Kolozsváron, amelyen Dr. Szent-Iványi Ilona egyházkerületi jegyzővel részt vettem.

A 36. IARF világgongresszus témái (Faith in Reconciliation) egyebek mellett: a vallási vezetők és hívők szerepe a megbékélésben, a vallási narratívák szerepe a modern társadalmakban és intézményekben, a vallások közötti párbeszéd. A kongresszuson a világ minden tájáról jelen voltak.

Az IARF-nek egyházunk alapító tagja volt 123 évvel ezelőtt.

Az IARF európai főtítkári állását Dr. Szent-Iványi Ilona 2001-2005 között töltötte be, amikor számtalan nemzetközi konferenciát, találkozót szervezett. Ilona ezen a konferencián is aktívan részt vett. Örömmre szolgált, hogy számos régi unitárius ismerőssel találkozhattam, közülük többet korábban az IARF ifjúsági szervezete, az IRF (International Religious Fellowship) konferenciáin ismerhettem meg.

(Megjegyzem, kettőnk részvételi díja nem jelentett külön költséget az Egyházkerületnek, mivel a személyes részvételünk költségének viseléséről Brooke Taylor kanadai unitárius hívünk (sok évtizede barátunk) rendelkezett, alapítványában, a halála előtt.). Említett hívünk egyházi búcsúztatásán is (online) részt vettem.

2023.szeptember 9-én nyílt napon vettem részt a szentendrei skanzen unitárius templomában. A Nyitott templomok program kapcsán az istentiszteleti szolgálatot Püspöki helynök úr végezte, a program a rádióban is szerepelt.

2023. szeptember 10-én Szász János emlékünepségre került sor a Pestszentlőrinci Egyházközségben, amelyen részt vettem.

2023. szeptember 15-én EKT (Egyházi Képviselő Tanács) ülésre került sor Kolozsváron, amelyen részt vettem, amelynek napirendjén számos beszámoló (főhatósági tisztségviselők beszámolói, gazdasági jelentések, IARF kongresszus értékelése) szerepelt.

2023. szeptember 17-én, BUE tagként és MUE-ME képviselőjeként, lelkészválasztó közgyűlésen vettem részt a Budapesti Unitárius Egyházközségben (BUE), ahol Bartha Pál Abát egyhangúan megválasztottuk. A lelkészi lakás felújítására az Egyházkerület 14 M Ft-ot biztosított.

2023. szeptember 22-én részt vettem a Szervét Mihály Unitárius Egyházi Kulturális Központ tudományos konferenciáján, amelyet a Magyar Unitárius Egyház Magyarországi Egyházkerülete és a Dr. Szent-Iványi Sándor Unitárius Gyűjtemény szervezett. Az esemény a kulturális központ megnyitója is volt egyúttal, amelynek operatív megvalósítója Török Karola volt, a szervezésért és irányításért Elekes Botondot illeti köszönet.

2023. november 10-én EKKT ülésen vettem részt, amelynek napirendjén szerepelt egyebek között Bartha-Pál Aba BUE másodlelkészi kinevezése, Bakó Nagy Zsuzsanna győri lelkész szülési szabadsága és munkába állása, valamint számos egyházszervezési és hitéleti kérdés (hitoktatás, Unitárius Élet stb.).

2023. november 11-én Unitárius Nőszövetségi (MUNOSZ) konferenciát tartottunk a Bartók Béla Egyházközségben. A jó hangulatú nőszövetségi konferencia sok értékes előadást tartalmazott. A közgyűlésen 6-tagú elnökséget is választottunk.

2023. november 24-én került sor az Egyházkerület szervezésében a Szervét Mihály Egyházi Kulturális Központban Molnár Lehel, a Kolozsvári Gyűjtőlevéltár vezetője: Az unitárius püspöki vizitáció rendszere a korai újkorban című könyvének bemutatójára, amely Kolozsvár után először itt került bemutatásra. -

A számos örvendetes esemény mellett említést kell tennem az alábbiakról:

2024. március 3-án BUE Közgyűlésre került sor, amelyre a dr. Czire Szabolcs lelkész úr által készített lelkészi jelentés több megalapozatlan állítást tartalmazott. Ezek közül az egyikre kénytelen vagyok reagálni, amely nemcsak az egyházkerületet, hanem személyemet is érinti.

A lelkészi jelentés, amelynek a 2023. évről kellett volna szólni, ettől eltérően az előző 4,5 évet összegezte. A leírtak szerint az Egyházkerület, így én is, Lelkész úr hivatalba lépését kívánta volna ellehetetleníteni. Idézem:

„Érkezésem olyan ellenséges egyházkerületi légkörben történt, amelyet személyi szinten többek részéről nem túlzás gyűlöletnek mondani....A gyülekezet akkori gondnoka egyben egyházkerületi felügyelő gondnok is volt. Különösen az első fél évben az ellehetetlenítés számos kísérletét érzékeltem...”

Természetesen nem történt semmilyen „ellehetetlenítés”, nem volt szó gyűlöletről és ellenséges légkörről. Ezek a sértő vádak légből kapottak, amelyeket Lelkész úrnak címezve azonnal visszautasítottam, és ezennel is visszautasítok.

2024. március 22-én EKT ülésen vettem részt Székelykeresztúron, amelynek napirendjén a főhatósági tisztségviselők beszámolóival mellett hitéleti kérdések, gazdasági jelentések szerepeltek.

2024. április 11-én EKKT ülést tartottunk, amelynek napirendjén egyéb mellett személyi kérdések: Dr. Szent-Iványi Ilona nyugdíjba vonulása, a 2023. évi zárszámadás elfogadása, hitoktatás, az Unitárius Alapítvány kuratóriumának megválasztása szerepeltek. Az EKKT egyetértett azzal, hogy 2024-ben a Szervét Mihály Díjat Béres-Muszka Ibolya, a tiszteletbeli gondnoki címet Gergely Felicián kapja meg.

2024. április 21-én az erdélyi unitárius Gondviselés Segélyszervezet és a magyar szervezet, Darkó Attila elnök szervezésében jótékonyági estet szervezett a Szervét Mihály Egyházi Kulturális Központban, amelyért köszönet jár a szervezőknek és a kitűnő előadóknak.

Ugyanaznap tartotta alakuló ülését az Unitárius Alapítvány kuratóriuma. (Elnök: Dr. Kiss Balázs, titkár: Szász Adrienn, tagok: Darkó Attila, Kaveczkiné dr. Farkas Katalin és Zomboriné Pap Zsófia.)

Az Egyházkerület fontos feladata a két évenként aktuális vizsgálószéki vizsgálatok („püspöki vizitációk”) elvégzése. Ezek a vizsgálatok általában egy teljes napot igénybe vesznek, amelynek során az Elnökség a szabályszerű működést vizsgálja, ezen kívül a helyi gyülekezettel is találkozik.

A vizitációk helyzete 2024-ben:

Füzesgyarmati Egyházközség: 2024. 04. 13.

Győri Egyházközség: 2024. 05.11.

Pestszentlőrinc: 2024. 06.15: Dr. Szent-Iványi Ilona kibúcsúzása és átadás

Miskolc: 2024. 06.29.

Budapesti Unitárius Egyházközség: 2024. 09.

Az ingatlanok helyzetét csak jelzés-szerűen érintem, mivel az e téren elért eredményekről Főgondnok úr részletesen beszámol.

Egyházkerületünk a korábban elnyert 500 M Ft-os támogatás terhére az elmúlt években számos

felújítást, beruházást (lakás-felújítások, tetőszerkezet rendbe hozatala stb.) valósított meg.

Jelentős előkészítő munkákat követően létrejött a Szervét Mihály Egyházi Kulturális Központ. A Nagy Ignác utcai templomos ingatlan teljes földszinti része megújult; az ingatlanban, a kulturális központ mellett, óvoda is működik. A földszinti rész átalakításáért elsősorban Elekes Botond főgondnok urat illeti köszönet. A kivitelezés mintaszerű volt, a projekt az egyház büszkesége.

Megépült és átadásra került a Kocsordi Látogatóközpont, a kiállítási berendezésekkel. Befejeződött a kocsordi parókia felújítása.

Unitárius templom épült a szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeumban.

Pécsett – az egyházkerület támogatásával - sikeres ingatlanvásárlás és birtokba vétel történt (parókia és közösségi ház).

Győrótt új lelkész (Bakó Nagy Zsuzsa) került kinevezésre. A parókia felújítására az Egyházkerület 23 M Ft támogatást biztosított. A munkák előkészítéséért Kriza János helynök urat és Szász János atyánkfiait illeti köszönet.

Hódmezővásárhelyen harang javítási munkák zárultak le.

A magyarkúti kultúracsűr tervezési dokumentációját elküldtük a helyi hatóságnak, a projektről szeptemberben számolunk be.

Pestszentlőrincen nincs parókia, ezért feladat a felépítése. Jelen elképzelés szerint a parókiát fel lehet építeni a templomkertben, amelynek tervezése folyamatban van.

Említést kell tennem az iskolai hitoktatásról, amelynek – kezdettől fogva történt megszervezésért – Dr. Szent-Iványi Ilona jegyző asszonyt illeti köszönet. Ez a feladat az Egyházkerülettől jelentős anyagi forrást, a hitoktatók részéről rengeteg energiát igényel, fenntartását azonban az egyházkerület kiemelten fontosnak tartja.

Az Egyházkerület az elmúlt években felelős, gondos, takarékos gazdálkodást folytatott, pénzügyi helyzete stabil. Az iroda kis létszámmal működik. Számos adminisztratív és operatív feladatot az egyházkerület vezetői látnak el.

A Heltai Gáspár Kft., az Unitárius Alapítvány és a Gondviselés Segélyszervezet működése szintén stabil. A tisztségviselők díjazás nélkül látják el feladataikat.

A fentieket összegezve:

Sok fontos eredményt könyvelhettünk el az Egyházkerületben, beleértve a különféle beruházásokat, felújításokat, a hitoktatást, a kulturális, hitéleti programokat, amelyekre büszkék lehetünk. Mindezek mellett – takarékos gazdálkodást folytatva – sikerült biztosítani a pénzügyi helyzet stabilitását.

Nagyon fontosnak tartom kis egyházunkban az összetartást, amely záloga fennmaradásunknak és a további fejlődésnek!

Kérem a Tisztelt Közgyűléstől beszámolóml szíves elfogadását.

Kavecckiné dr. Farkas Katalin ■
FELÜGYELŐ GONDNOK

Közügyigazgató jelentése: 2023.05.03 – 2024.05.25 időszakról

A közügyigazgató feladatait az SZMSZ 152. § és 155 § szabályozzák.

Nagytiszeletű Egyházkerületi Közgyűlés.

Tisztelettel jelentem, hogy a megbízatásomnak megfelelően híven és lelkiismeretesen törekedtem arra, hogy minden elvárást teljesítsek, viszont ennek ellenére objektív okok miatt hiányoztam egyetlen döntési alkalomról.

Az előttem bemutatott jelentések híven tükrözik elvárható pontossággal az üléseket, melyeken megvitattuk az egyházkerület elmúlt időszakra vonatkozó tevékenységét, s így én mellőzöm azt a kimutatást, ahol közölném, hogy mikor, milyen tanácskozáson, munkálatsban vettem részt. Kijelentem, hogy teljes odaadással és elhivatottsággal végzem ilyen irányú megbízatásom. Örömmel hangsúlyozom, hogy ezeken az alkalmakon arra törekedtem mindig, hogy ne csak jelenlétemmel, hanem kezdő áhítattal, imával, könyörgéssel járuljak hozzá a tanácskozás, illetve döntéshozatal eredményességéhez. Ez alkalommal is kiemelem, hogy nem jelenlétem, vagy hatásos beavatkozásom, helyreigazításom terelte törvényes mederbe az Elnökség döntéseit, vagy az Egyházkerületi Tanács határozatait, hanem minden alkalommal jelen volt az igény a törvény és szabályszerűség betartására.

A múlt évben napvilágot látott egyházunkban az ún. Lelkészi Jelentési Bizottság, melynek tagjává váltam és mely elvégezte kezdő tanácskozását, amiről jegyzőkönyv is készült, de nem lett tovább lépés, vagy kifeledek a további előkészületekből, úgy hogy ezen a téren adós vagyok, de nem terhelhető a hallgatás felelősségével.

Korábbi kerületi tanácskozásaink alkalmával is erősödő hangnemben jelentkezett a kíváncsóság, hogy megvalósuljon egy minden gyülekezetre vonatkozó rend-igény bevezetése, aminek lehetünk pártfogói, vagy elutasítói, viszont elmaradhatatlanul fontos, hogy azonos követelmények mentén végezzük a feladatunkat, amiért dicséretet érdemelhetünk, vagy elmarasztalásban részesíthetnek, ha valamilyen tevékenység kimaradt a kötelező feladatok közül. Nem tisztem és nem léphetek elő hangulat rontóvá, viszont nagyon nagy szükség van végre egy minden tevékenységre kiterjedő, azt alaposan átfogó és összegzésre alkalmas Lelkészi Jelentésre, ami elsődleges tükrévé válik az adott egyházközösség elmúlt életének. Végeredményben saját magunknak van szükségünk erre és természetesen az utókornak is, hogy akár egy helyen, néhány oldalban vázolva megtaláljuk az esztendő tevékenységének rövid változatát.

Vezetői beosztásom alatt erdélyi szolgálatom során és itt is nem a „pizskálódás” lehetősége lebeg szemem előtt, hanem a hivatással járó feladatok teljesítése, illetve azok az adminisztrációs kötelességek teljesítése, melyeket szeretünk-nem szeretünk velejáró házi feladatként hozzánk kapcsolódnak.

Reménykedve a jövőben, bizakodással várom az építő változásokat.

Tisztelettel kérem jelentésem elfogadását.

Budapest - Debrecen, 2024. május 25-én.
Atyafiságos tisztelettel és szeretettel:

Pap Gy. László ■ **KÖZÜGYIGAZGATÓ**

Dr. Szent-Iványi Sándor Unitárius Gyűjtemény Könyvtár-Levéltára

Beszámoló

Tisztelt Egyházkerületi Közgyűlés!

Beszámolónk a 2023. májusától 2024. májusáig eltelt időszakot foglalja magában.

A Levéltár vonatkozásában folytattuk az előző években megkezdett digitalizálási projektet.

Ennek keretében az alábbi tevékenységeket végeztük munkatársainkkal:

- előkészítés, azaz revízió, paginálása, jelzetele, adott esetben konzerváltatás
- 2000 digitális felvétel + a tervrajzok ellenőrzése és tematikus mappákba rendezése majd a digitális gyűjtemény átnézése, ellenőrzése
- kb. 4000 dokumentum előkészítése: revízió, paginálása, jelzetele
- folyamatos egyeztetés külső szakemberekkel, akik a digitalizálást végzik
- az ARCA adatbázisába való integrálásához a gyűjtemény bizonyos anyagainak ellenőrzése – illetve az adatbázisba integrált anyagok ellenőrzése, átnézése, a hibák javítása és javíttatása (folyamatos konzultáció a munkát végző szakemberrel)
- beérkező anyagok reponálása
- kutatók kiszolgálása

A már korábbi (1980-1990 közti), egyházközségekre, egyházi ingatlanokra vonatkozó iratok, jegyzőkönyvek, levelek rendezése

A Könyvtárban elvégzett feladatok közül kiemeljük az alábbiakat:

A könyvtár állományának növekedése részben gyarapítással, részben adományok útján történt.

Számszerűen:

2023:

- 54 könyv - 10 társasjáték
- 10 társasjáték - vétel
- 6 saját kiadvány
- 11 könyvvásárlás
- 15 db könyv: szerzőtől-kiadótól
- 18 könyv a Bibliatársulattól
- 4 könyv az EKE konferenciáról

2024:

- 6 könyv – 5 ajándék, 1 vásárlás
- 11 régi és muzeális értékű kiadványt kaptunk ajándékba
- egykor Máté Lajos birtokában lévő 3 régi és

muzeális értékű kiadvány tartós letét formájában kerül hozzánk – folyamatban van a szerződés

Könyvek feldolgozása és rendezése:

- tavaly nyár óta 110 könyv feldolgozása
- régi könyvek alapos áttekintése, az állomány újra rendezése + restaurálási feladatok felmérése, restaurálásra váró kötetek kiemelése, sürgősségi sorrend állítása + katalogizált tételek kiegészítése. A régi könyvek revíziójának elkezdése.
- Restaurálási lehetőségek felmérése, a Váradai Biblia restaurálásának előkészítése (pályázástól a szerződésig) illetve további 7 kötet restaurálásának előkészítése folyamatban
- levéltári segédkönyvtár kialakításának elkezdése
- a könyvtár tartalom szerinti átrendezésének előkészítése - téma kategóriák kialakítása a Qultóban
- unitárius folyóiratok áttekintése - hiányzók beszerzésének megszervezésének elkezdése
- beszerzendő könyvek számbavétele - néhány beszerzése

Egyéb tevékenységek:

- kutatók kiszolgálása – idén 2 email-es megkeresés
- 3 hagyaték helyszíni megtekintése
- részvétel a gyűjtemény honlapjának megtervezésében és kialakításában
- misszióházas kiállítás tervezése, anyagok összegyűjtésének kiegészítése – strukturálása, a kiállítás kivitelezése, nyomdai munkák előkészítése és felügyelése – virtuális kiállítás előkészítése és közzététele
- folyamatos tartalomgyártás a gyűjtemény honlapjára
- az Unitárius Tudástár beintegrálása a gyűjtemény honlapjába - folyamatban
- a szeptemberi konferencia szervezése és lebonyolítása
- konferencia előadás tartása a gyűjteményről
- Molnár Lehel könyvének bemutató szervezése
- régi pályázatok lebonyolítása s lezárása: a 2023-as 4 pályázat
- pályázatfigyelés és pályázatírás: 2023 ősze - évi támogatás , két NKA-pályázat
- folyamatban lévő pályázatok lebonyolításának szervezése
- 2024-es két NKA pályázat előkészítése folyamatban

- Pályázatok a könyvtárra és levéltárra vonatkozóan
- 2023 során lezárt pályázatok: Három Nemzeti Kulturális Alap által kiírt pályázat
- könyvszekrények beszerzése részben pályázat – részben az egyházkerület támogatása
- 2 db szekrény, egyikben a levéltári segédkönyvtár, másikban az újonnan érkező könyvek kerülnek
- digitalizálás
- a kapott 900.000 forintot az egyházkerület kiegészítette, így sikerült megvalósítani
- 3 levéltári doboznyi anyag (kb. 2000 lap + 20 tervrajz) digitalizálását és konzerválását
- ebből az anyagból hoztuk létre a gyűjtemény honlapján található digitális gyűjteményt
- honlap
- a gyűjteménynek a nyáron elindult a honlapja: unitariuskultura.hu
- egész tavasszal s nyáron intenzíven dolgoztunk ennek megvalósulásán
- a tartalomgyártás és fejlesztés folyamatos
- konferencia
- 700.000 támogatás, a többit az egyházkerület kiegészítette
- Akik előttünk jártak... - Szervét Mihály Kulturális Központ nyitó rendezvénye
- 50 fölötti résztvevő, 10 előadó, meghívott zenészek (Márkos Alberték), álló fogadás - egész napos rendezvény
- *2023 során 3 pályázatot nyújtottunk be és nyertünk el : Két NKA és egy működési támogatás, megvalósítás határideje június vége.*
- digitalizálás
- II/1. Misszióház iratai + IV/1A a Budapesti Egyházközség iratai
- Összesen 5 doboz, 3900 digitális felvétel, 1873-1962 közti iratok (szálas anyag + 1 kötet)
- a honlap digitális gyűjteményébe kerül fel majd fondjegyzék
- A fondjegyzék felkerül az ARCA rendszerébe: összetett keresést is lehetővé tevő adatbázisban lesz online elérhető, bárki távolról is kereshet benne
- könyvrestaurálás
- A gyűjtemény 2 pld Váradai Bibliája közül az egyiket restauráltatjuk a Budapest Főváros Levéltárában
- eszközök beszerzése a fotótár kialakításához

A gyűjteményben az évek során nagy mennyiségű fényképanyag halmozódott fel. Kezdetben bekerült a levéltári anyagba, és oly mértékben megnövekedett, hogy külön fotótárat kell létrehoznunk és a

hosszútávú megőrzést szolgáló savmentes tárolókba szükséges elhelyeznünk.

Ehhez beszereztünk:

- Savmentes boríték A/4: 200 db
- Savmentes pamutboríték 6x9: 310 db
- Négyfüles csomagolóanyag 3 különböző méretben (9x13 – 18x24 – 24x30) 1100 db
- 2024-ben kiírt, két NKA-s pályázat benyújtása folyamatban van.
- könyvrestaurálás – unitárius vonatkozású kiadványok restaurálása
- rendezvény – Heltai halálának 450 éves évfordulójára emlékezés

A pályázatokon való részvétel mellett biztos működési forrásunk fenntartónk, a MUE Magyarországi Egyházkerülete anyagi támogatása.

Rendezvények

Szervezett rendezvények - események:

- 2023 szeptember 16: Ars Sacra keretében a gyűjtemény bemutatása
- 2023 szeptember 17: A Bartók Béla Unitárius Egyházközség templomában, 2023 szeptember 17-én megnyitott „Pillanatképek a Misszióház elmúlt száz évéről 1923 – 2023” című kiállítás
- 2023 szeptember 22: *Akik előttünk jártak* című konferencia (szeptember)
- 2023 november 24: Molnár Lehel: Az unitárius püspöki vizitáció rendszere a kora újkorban című könyvének bemutatója
- 2024 március 1: a gyűjtemény honlapjának és digitális tartalmainak bemutatása a lelkeszi értekezleten
- 2024 április 11: Ráday Könyvtár munkatársainak szakmai látogatása
- 2024 április 15: az ELTE BTK II. éves könyvtárszakszagos hallgatóinak látogatása Dr Bíbor Máté vezetésével – intézménybemutató és régi könyves állományunk bemutatása

Rendezvényen való részvétel:

- 2023 július 3-5: Egyházi gyűjtemények konferenciája (az EKE, az EME és a MELTE közös szervezésében), Kecskemét
- 2023 szeptember 19 – EKE szakmai nap: adminisztráció
- 2023 november 23 – EKE szakmai nap: IKR ma és holnap
- 2024 március 21 – EKE szakmai nap: könyvtárak látogatófogadása, múzeumpedagógia, kulturális turizmus
- 2024 május 16 – EKE közgyűlés + szakmai napon való részvétel

A szám-és tényszerű adatok mutatják, hogy a gyűjtemény munkatársaival:

Jancsó Évával, Künstler Ferencsel, Török Karolával együtt a gyűjteményi feladatokat folyamatosan tudjuk végezni, a digitalizálási tervet lépésről lépésre betartjuk.

Emellett gondoskodunk a nyilvánosság feltételeinek biztosításáról, a gyűjtemény iránt érdeklődők igényeinek kiszolgálásáról, valamint a szakmai

- egyházi kapcsolattartásról, nem utolsósorban az unitárius örökség megőrzéséről és hozzáférhetőségéről.

Tisztelettel kérem gyűjteményi beszámolómmal elfogadását.

2024. május 18.

Béres-Muszka Ibolya ■ GYŰJTEMÉNYVEZETŐ

Magyarországi Unitárius Nők Országos Szövetsége 2023. évi beszámoló

Az újrakezdés éve volt a MUNOSZ számára is 2023. A világhárvány nagymértékben befolyásolta a Nőszövetségeink tevékenységét. Egyházközségi szinten, ahol működtek a Nőszövetségek folyamatos volt a kapcsolat tartás és a programok szervezése.

Egyházkerületünket Tóthné Erdő Mária Pest-szentlőrincről képviselte az erdélyi UNOSZ országos találkozóján, Székelykeresztúron 2023 augusztus 26-án.

MUNOSZ alelnökként részt vettem az IALRW, (Szabadelvű Vallásos Nők Nemzetközi Szövetsége) közgyűlésén 2023 szeptember 7-8 -án Kolozsváron.

Sigmund Julianna lemondásával, valamint a mandátumok lejártával új helyzet állt elő, mely egy évig tartott. A tisztújító közgyűlést a Bartók Béla Unitárius Egyházközségben tartottuk 2023. november 11-én, melyet megtisztelt jelenlétével és lelkesítő beszédével Dimény Csilla UNOSZ elnökhelyettes. Nagyívű előadást tartott dr. Szent-Iványi Ilona Nők a Bibliában címmel, melyben nem csak külön-külön elemezte a Biblia női alakjait, hanem a mélyebb összefüggésekre is rávilágított.

Ezt követően tapasztalatcsere következett, ahol minden nőszövetség bemutatta tevékenységét.

Az itt megválasztott vezetőség: Bartha Mária Zsuzsanna elnök, Léta Erika alelnök, Zomboriné Dr. Pap Zsófia jegyző, Dr. Szent-Iványi Ilona tanácsadó lelkész, Harsányiné Ricsey Boglárka pénztáros, Pintér Nóra Antónia titkár. Isten áldását kérjük a frissen megválasztott elnökség munkájára.

Külön köszönet a csodálatosan megszervezett közgyűlési találkozóiért a Percelné Kozma Flóra Nőszövetség tagjainak.

Az új vezetőség bejegyzése ügyében dr. Mihály Noémi jogtanácsosunk járt el a Miniszterelnökségi Hivatalban, a szabályoknak megfelelően.

Több egyházközség, illetve a MUNOSZ, mint szervezet is részt vettünk a Gondviselés Segélszervezet adománygyűjtő akciójában. illetve a segélycsomagok célba juttatásában 2023 karácsonyan.

A helyi tevékenységeink igen sokrétűek, új lendületet vettek, lesz miről beszámolni a következő közgyűlésen 2024. október 19-én Kocsordon.

Egyúttal jelzem, hogy készülünk a Nőszövetségi Világtalálkozóra 2024. szeptember 5-8 között Kolozsvárra.

Kocsord, 2024. május 13.

Bartha Mária Zsuzsanna ■ MUNOSZ ELNÖK

Az Unitárius Alapítvány jelentése

Nagytiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!

2024. évre az előző évek gyakorlatának megfelelően December elején az előzetesen kiküldött pályázati felhívás alapján került átutalásra egyházközségeinknek 2024.07.31-ig elszámolandó keretösszeg.

2023 decemberében az előző évhez mérten, mint egy 10%-kal magasabb összegek felhasználására kerülhetett sor az Alapítvány céljainak megfelelően. Ez a kismértékű keretösszeg sok jó ötlet megvalósítását segíti/segítheti elő, melyeket az adott évek egyházközségi beszámolóik igazolnak.

2023. év végéig az alapítvány munkáját Dr. Vajda László, Buzogány Zoltán, Giba Ferenc, Román Tamás és Dr. Kiss Balázs segítették, akik munkáját ezúton is hálás köszönettel ismerjük el.

6/20240411 EKKT határozta meg az új kuratórium létrejöttét a következő öt éves időtartamra.

Név szerint:

- Darkó Attila
- Kaveczkiné dr. Farkas Katalin
- Dr. Kiss Balázs
- Szász Adrienn
- Zomboriné Dr. Pap Zsófia

A kurátorok alakuló ülésén az egyházkerület vezetőségének köszöntése után megválasztották a kurátorok a kuratórium titkárát, Szász Adrienn és elnökét Dr. Kiss Balázst. A különféle dokumentumok aláírása mellett nyilatkoztak a kurátorok arról, hogy őszinte odaadással kívánják végezni tevékenységüket, melyhez Helynök Úr és Jegyző Asszony jókívánságait fogadták el.

2023. év folyamán egyházkerületünk vezetése Főgondnok Úr irányításával ellenőriztette az alapítvány tevékenységét és pénzügyi helyzetét, melyet rendben talált.

Minden eddigi segítséget megköszönve hasonló támogatást remélve, tisztelettel:

Dr. Kiss Balázs ■ ELNÖK

Beszámoló Gondviselés Segélyszervezet Magyarországi Társszervezete

2023.06.01-2024.05.10

Tisztelt Közgyűlés!

Az elmúlt egy éves időszak a Gondviselés Segélyszervezet Magyarországi szervezettének jogi és gazdasági működési alapjainak tisztázása és megerősítése jegyében zajlott.

Első lépésként a Magyar Unitárius Egyház és a Gondviselés Segélyszervezet együttműködését szabályzó 2014-es Keretszerződés módosítására és kiegészítésére tettem javaslatot. Az elindított egyeztetési és megbeszélési folyamat végül sikerrel zárult.

2023.12.08.-án az Egyházi Képviselő Tanács jóvá hagyta a Keretszerződés négyoldalú módosítását, így a Magyar Unitárius Egyház Magyarországi Egyházkerülete és a magyarországi Gondviselés Segélyszervezet is szerződő felekké váltak.

Reményeim szerint az új megállapodások, erősíteni fogják a szerződő felek közötti hatékonyabb együttműködést és a Gondviselés Segélyszervezet egyháztársadalmi szerepvállalását.

A Csehétfalván megtartott szeptemberi GS anyaszervezeti Közgyűlés a Főtanácsba delegált, szolgálati eskümet októberben, Baróton tettem le.

Az adventi élelmiszer adomány gyűjtésünk november végén és december elején került megszerzésre. Minden szempontból közös sikerről szá-

molhatok be, most csak néhány sarokszámmal szolgállok, csatolom a részletes adventi beszámolót.

Két hétvégén, négy napon, hét CBA Prima üzletben, 35 önkéntessel, 2.823.000 Ft értékű adományt gyűjtöttünk. 14 magyarországi és 12 erdélyi településre, 149 élelmiszer csomagot juttattunk el. Köszönet az önkénteseknek, a lelkészeknek, a szállításban, szervezésben résztvevőknek és nem utolsósorban a CBA Vörösvár Kft.-nek.

A 2023-as évet nyereséggel zártuk és megőriztük közhasznú státuszunk.

A magyarországi Gondviselés Segélyszervezet első jótékonyági koncert estjét, 2024.04.20.-án rendeztük meg a Servét Mihály Egyházi Kulturális Központban. Jóra sikeredett a rendezvény, sok köszönetet és sok biztatást kaptunk a folytatásra. A résztvevők és a távol maradtak támogatását, illetve az új önkéntesek jelentkezését, ezúton is köszönjük. Csatolom a rendezvény részletes beszámolóját.

Kérem Tisztelt Közgyűlést, beszámolómmal elfogadására.

Budaörs, 2024.05.14

**Darkó Attila ■ GONDVISELÉS SEGÉLYSZERVEZET
MAGYARORSZÁGI EGYHÁZKERÜLETI ELNÖK**

Kedves Olvasók, kedves korábbi és jövőbeni közlők!

Mindenkinek nagyon szépen köszönöm a közreműködését, segítségét, hogy így megjelenhettek a számok, illetve reményt is adtak, hogy ez így lehetőségessé válhat a jövőben is.

Nagyon szépen kérem az alábbiak tudomásul vételét, illetve az ahhoz való igazodást. Nem kell senkinek megijednie az abban foglaltak miatt, főként, ha megfelelően ellátja jelzéssel a külső forrásokból származó írásokat, véleményeket stb.

Bízom abban, hogy írását bérmentve közli mindenki. Ha mégis valaki másként vélekedik, kérem szépen előre, a megjelenés előtt jelezze majd ezt a szerkesztőbizottságnak.

Mindenkinek jó egészséget kívánva maradok szeretettel.

Atyafiságos tisztelettel és szeretettel:

Pap Gy László ■ FŐSZERKESZTŐ

UNÉL-Országos Széchenyi Könyvtár szerződés (kivonat)

„4. A jelen szerződés alapján a Kiadó az alábbi felhasználási jogok gyakorlását engedélyezi a Felhasználó számára, amely alapján a Felhasználó jogosult

a. a művet digitálisan többszörözni, archiválni és a többszörözött példányokat szerverein tárolni, arról az a)-c) pontokban rögzített felhasználáshoz szükséges mértékben időleges másolatokat készíteni, [(Sztj 18.§)];

b. a mű digitális változatán a jogszerű felhasználáshoz szükséges olyan mértékű technikai változtatásokat megtenni, amely változtatás az átdolgozás szintjét nem éri el;

c. a többszörözött példányokat - példányszámbeli korlátozás nélkül - a nyilvánossághoz közvetíteni oly módon, hogy a nyilvánosság tagjai a hozzáférés helyét és idejét egyénileg választhatják meg [(Sztj. 26.

...

8. A Kiadó vállalja, hogy:

- az általa kiadott folyóirat vagy egyéb periodika (a kiadvány címe és szerzőségi adatai:

UNÉL – MUEME (kézzel írva)

teljes, elektronikus változatát átadja a Felhasználónak megőrzés és szolgáltatás végett a 4. pontban foglalt engedély keretei között, valamint gondoskodik a megjelenő aktuális számok eljuttatásáról;

- tájékoztatja a szerzőket a saját alkotásuk vonatkozásában arról, hogy a Felhasználónak internetes nyilvánosságához közvetítési jog gyakorlását engedélyezte.

9. A Kiadó szavatol azért, hogy a 3. pontban foglalt felhasználási módokra az engedélyezés jogát a szerzőktől megszerezte, és a műveken nem áll fenn harmadik személynek olyan kizárólagos szerzői vagyoni joga, amely a Felhasználó jelen szerződés szerinti joggyakorlását és felhasználását korlátozná vagy akadályozná. A Felhasználót semmilyen anyagi vagy jogi felelősség nem terheli a mű szerzői jogi jogosultjaival, így különösen alkotóival, illetve azok örökösével továbbá más, a művek előállításában részt vett személlyel szemben. Kiadó vállalja, hogy harmadik személy által támasztott bárminemű - különösen szerzői jogi, személyiségi jogi - igényért közvetlenül maga áll helyt, a Felhasználó felelőssége e körben kizárt: e közvetlen helytállásnál fogva az ilyen tárgyú igényt előterjesztő harmadik személy a Kiadót közvetlenül keresheti meg, ill. perelheti, valamint a harmadik személyt a Felhasználó közvetlenül a Kiadóhoz irányíthatja.

A felhasználás jogszerűségével szemben támasztott kifogás esetén Felhasználó az erről szóló tudomásszerzést követően az elektronikus művet azonnal kivonja a nyilvános internetes szolgáltatásból.”

ICUUV 4th Convo

Kolozsváron tartották a negyedik nemzetközi konferenciájukat az unitárius, unitárius univerzalista és más felekezeti nők.

Az ICUUV 4th Convo (angolul) a világ sok országából vonzott nőket. Érkeztek Japánból, Braziliából, Kenyából, Indiából, az Egyesült Államokból, Kanadából, Ausztráliából és az Európai országokból. A négynapos konferenciának a János Zsigmond unitárius kollégium és a belvárosi templomunk adott otthont.

A központi témája a világtalálkozónak: „Szőjük együtt a béke és az új perspektívák határokon átívelő hálóját! Kapcsolat, Együtműködés, Alkotás”

A gazdag, igényes program gördülékenyen zajlott. Lelkileg megerősített bennünket a sok csodálatos előadás, a műhely munka, a reggeli áhítatok, Mécseskörök, az istentiszteletek.

Egyházkerületünkől a MUNOSZt (Magyarországi Unitárius Nők Országos Szövetsége) népes küldöttséggel képviseltük. Köszönet érte minden szervezőnek, támogatónak és résztvevőnek.

Egyházkerületünkben a MUNOSZ éves közgyűlését Kocsordon tartjuk 2024 október 19-én szombaton, melyet megtisztelt jelenlétével az Unitárius Nők Országos Szövetsége elnöknője Dimény Csilla.

Várjuk a legnagyobb szeretettel kedves nő testvéreinket!

KAPCSOLAT

Magyar Unitárius Egyház Magyarországi Egyházkerülete
Budapest, Pf. 81; 1363 ■ Tel: +36-1-3112801; +36-1-3113595

muehivatal@unitarius.hu

Technikai szám: 0200

Unitárius Alapítvány adószáma: 18052459-1-41

A Magyar Unitárius Egyház Magyarországi
Egyházkerületének kiadványa.
Alapítási év: 1947. HUISSN 01331271.

Főszerkesztő: Pap Gy. László
Szerkesztők: Léta Sándor, Bartha Mária Zsuzsanna,
Szabó Csengele

Szerkesztőség címe: 1055 Budapest, Nagy Ignác u. 2-4.
Tel: +36-1-3112801; +36-1-3113595
unitariusélet@gmail.com; papgyulaszlo@gmail.com

Terjesztő, felelős kiadó: Magyar Unitárius Egyház Magyarországi Egyházkerülete.
Előfizetés: mue@unitarius.hu; Éves előfizetés ára: 3.600 Ft.

Nyomda: PrimeRate Kft., Budapest Megyeri út 53, 1044 • Tördelés: Kurucz Dóra

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. A lapban közölt írások nem tükrözik feltétlenül a szerkesztőség álláspontját.